

Mottagare
Kolari kommun

Dokumenttyp
Detaljplanebeskrivning

Datum
Planförslag 20.2.2018

Arbetsnummer
1510020529

KOLARI KOMMUN DETALJPLAN FÖR RAUTUVAARA INDUSTRI OMRÅDE PLANFÖRSLAG

KOLARI KOMMUN
PLANFÖRSLAG

Datum Planförslag 20.2.2018
Beskrivning Detaljplanebeskrivning

Referens 1510020529

BAS- OCH IDENTIFIKATIONSUPPGIFTER

Beskrivningen av detaljplanen och detaljplaneändringen gäller den detaljplane-karta som är daterad 20 februari 2018.

Detaljplanen gäller: Kolari kommuns 4:e kommunedel.

Genom detaljplanen bildas: Kolari kommuns 4:s kommunedel, kvarter 1 samt landsvägs- och järnvägsområde.

Detaljplanen har utarbetats av Ramboll, Niemenkatu 73, 15140 Lahtis, tel. 020 755 611 (växel).

Planläggningsstart

Planläggningen av gruvområdet i Hannukainen startade genom Kolari kommunstyrelsens beslut 22.11.2010 § 355 som kungjordes 12.5.2011.

Efter att avgränsningarna av de områden som ska planläggas hade preciserats har beslut om att inleda detaljplaneringen av Rautuvaara industriområde fattats i Kolari kommunstyrelse 14.1.2013 § 27.

Det har informerats i lokaltidningen och på kommunens anslagstavla att detaljplaneringen av området har inletts.

Godkännande av kommunfullmäktige

Kommunfullmäktige godkände detaljplanen och detaljplaneändringen ___.__.201__.

Planområdets läge

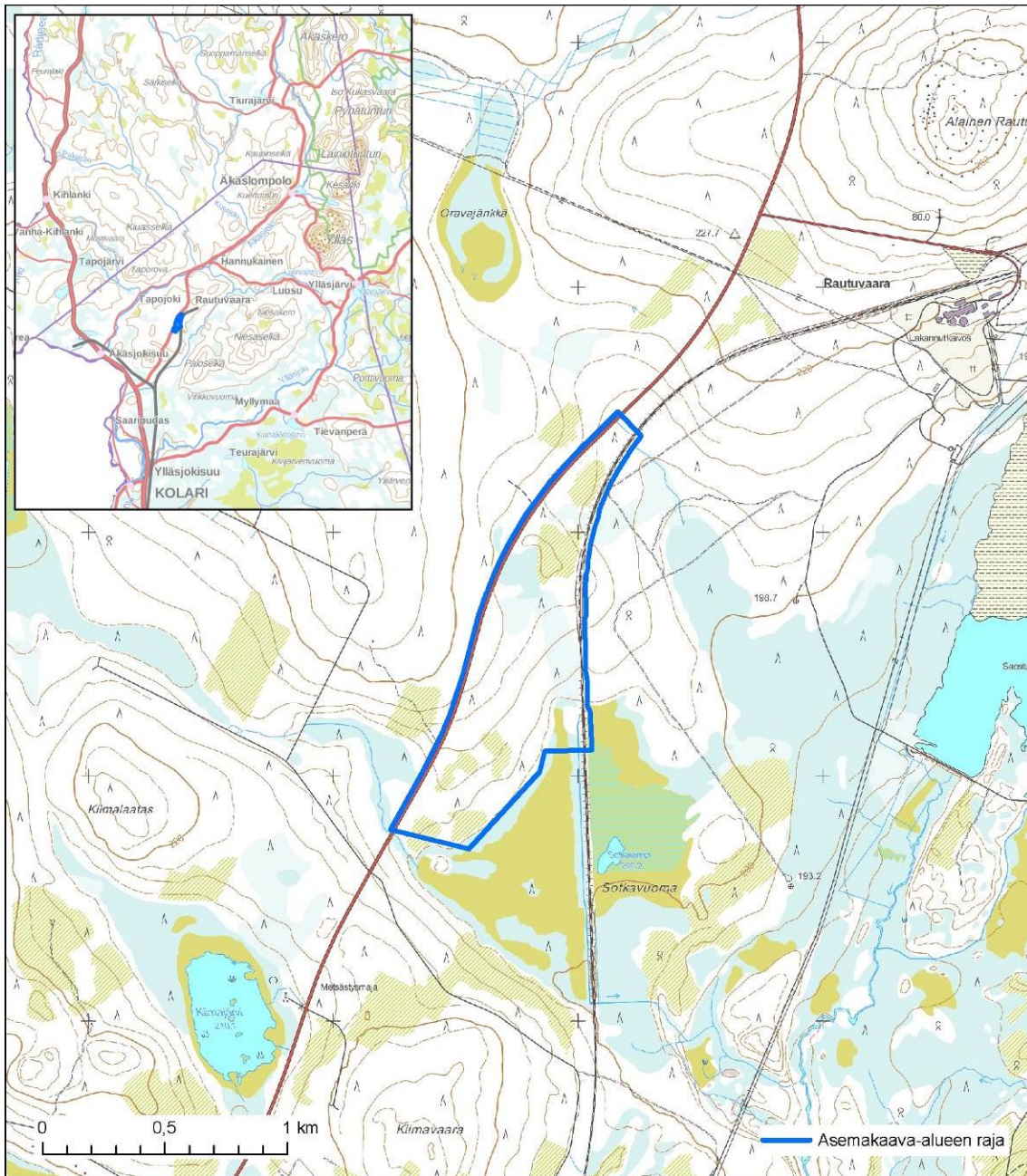
Det planerade gruvprojektet i Hannukainen ligger i Kolari kommun, cirka 15–30 kilometer nordost om Kolaris centralort och som närmast cirka 8 kilometer väster om fjället Yllästunturi.

Området som ska detaljplaneras ligger öster om vägen Ylläksentie (landsväg 940), som går från Kolari till Äkäslompolo, intill Rautuvaara gamla gruvområde, mellan Ylläksentie och järnvägen till Rautuvaara, cirka 16 km från Kolari kyrkby, cirka 6 km från byn Hannukainen och cirka 15 km från fjället Ylläs. Järnvägsförbindelsen till Kolari järnvägsstation är cirka 15 km.

Området som ska detaljplaneras omfattar cirka 67 ha.

Planens syfte

Syftet med detaljplanen är att genom planläggning skapa möjligheter att på området placera en malmanrikningsanläggning och därtill hörande utrymmen, bl.a. kontor, personalrum samt konstruktioner för lastning av koncentrat i järnvägsagnar, anslutningar till landsvägen och andra behövliga förbindelser.

Figur 1. Avgränsning av området som ska detaljplaneras på grundkartan

INNEHÅLL

BAS- OCH IDENTIFIKATIONSUPPGIFTER	3
1. SAMMANDRAG	1
1.1 Planlägningsprocessens faser	1
1.2 Detaljplan	1
1.3 Förverkligande	1
2. UTGÅNGSPUNKTER	3
2.1 Allmän beskrivning av området	3
2.2 Beskrivning av gruvprojektet	3
2.2.1 Allmän beskrivning av gruvprojektet	3
2.2.2 Gruvfunktioner på området som ska detaljplaneras	5
2.2.3 Tidsplan för gruvprojektet	6
2.2.4 Samordning av MKB, miljö tillstånd och planläggning	7
2.2.5 Alternativ som undersökts i MKB	7
2.2.6 Miljökonsekvensbedömning och ändringar som gjorts efter MKB	9
2.3 Naturmiljö	10
2.3.1 Landskapsstruktur, landskapsbild	10
2.3.2 Naturförhållanden	10
2.3.2.1 Vegetations- och naturtyper	10
2.3.2.2 Fauna	12
2.3.3 Naturskydd	13
2.3.4 Klimat och luftkvalitet	14
2.3.5 Grund- och ytvatten	15
2.3.6 Rennäringen	15
2.4 Byggd miljö	17
2.4.1 Samhällsstruktur och bebyggelse	17
2.4.2 Service	17
2.4.3 Arbetsplatser och näringsverksamhet	18
2.4.4 Rekreation	19
2.4.5 Trafik	19
2.4.6 Kulturarv	20
2.4.7 Teknisk försörjning	20
2.4.8 Specialverksamhet	20
2.4.9 Markägareförhållanden	20
3. PLANERINGSSITUATION	21
3.1 De riksomfattande målen för områdesanvändningen	21
3.2 Landskapsplan	22
3.3 Generalplan	23

3.4	Detaljplaner	25
3.5	Byggnadsordning	25
3.6	Baskarta	25
3.7	Byggförbud	25
3.8	Skyddsbeslut	26
3.9	Gruvans planer	26
3.10	Utredningar	26
4.	MÅL FÖR DETALJPLANEN	28
4.1	Gruvprojektets mål	28
4.2	Landskapets mål	28
4.3	Kommunens mål	29
4.4	Mål med stöd av utgångsmaterialet	30
4.5	Mål baserade på områdets förhållanden och egenskaper samt MKB	30
4.6	Intressenternas mål	30
4.7	Kontaktmyndighetens utlåtande och hur det har beaktats i planförslaget	30
5.	PLANERINGSFASER	33
5.1	Detaljplanens planeringsbehov	33
5.2	Planeringsstart och därtill hörande beslut	33
5.3	Deltagande och samverkan	33
5.3.1	Planläggningsstart och program för deltagande och bedömning	33
5.3.2	Beredningsfasen	33
5.3.3	Planförslag	34
5.3.4	Godkännande av planen	34
5.3.5	Tillställningar för samverkan samt möten för allmänheten	34
5.3.6	Myndighetssamarbete	35
5.3.7	Internationellt hörande och konsekvenser för Sverige	35
5.3.8	Planutkast	35
5.3.9	Planförslag	35
6.	BESKRIVNING AV DETALJPLANEN	36
6.1	Planens struktur	36
6.2	Dimensionering	36
6.3	Områdesreserveringar	36
6.4	Allmänna bestämmelser	37
7.	PLANENS KONSEKVENSER	38
7.1	Detaljplanens förhållande till de riksomfattande målen för områdesanvändningen	38
7.2	Detaljplanens förhållande till gällande landskapsplan	38
7.3	Detaljplanens förhållande till innehållskraven för en generalplan	38

7.4	Konsekvenser för byggd miljö, samhällsstruktur och markanvändning	40
7.5	Konsekvenser för arbetsplatser och näringsverksamhet	40
7.6	Konsekvenser för ekonomin	40
7.7	Konsekvenser för turismen	41
7.8	Konsekvenser för rekreationen	41
7.9	Konsekvenser för trafiken, trafikregleringen och trafiksäkerheten	41
7.10	Konsekvenser för teknisk försörjning	41
7.11	Konsekvenser för landskapet	42
7.12	Konsekvenser för kulturmiljön	43
7.13	Konsekvenser för naturen och naturmiljön	43
7.13.1	Konsekvenser för vegetation, naturtyper samt naturens mångfald	43
7.13.2	Konsekvenser för faunan	43
7.13.3	Konsekvenser för naturskyddet	44
7.14	Konsekvenser för marken och berggrunden	45
7.15	Konsekvenser för yt- och grundvattnet	45
7.16	Konsekvenser för klimatet och luftkvaliteten	45
7.17	Konsekvenser för rennäringen	45
7.18	Konsekvenser för utnyttjande av naturresurserna	45
7.19	Konsekvenser för jord- och skogsbruket	45
7.20	Konsekvenser för miljöskydd och miljöstörningar	45
7.21	Konsekvenser för levnadsförhållanden, trivsel och säkerhet	45
7.22	Sociala konsekvenser	45
7.23	Detaljplanens rättsverkningar (MBL 58 §)	46
7.24	Miljöstörfaktorer	46
8.	FÖRVERKLIGANDE AV DETALJPLANEN	47
8.1	Olika myndigheters uppgift i förfaranden som hör till gruvprojektet	49
8.2	Förverkligande och tidsplan	49
8.3	Uppföljning av genomförandet	50

BESKRIVNINGENS BILAGOR

- Bilaga 1 Program för deltagande och bedömning
- Bilaga 2 Kontaktmyndighetens utlåtande om miljökonsekvensbeskrivningen av gruvprojektet i Hannukainen.
- Bilaga 3 Lapplands NTM-centrals utlåtande enligt 65 § i naturvårdslagen om Naturabedömningen av gruvprojektet i Hannukainen.
- Bilaga 4 Lapplands NTM-centrals utlåtande enligt 65 § i naturvårdslagen om kompletteringen av Naturabedömningen av gruvprojektet i Hannukainen.
- Bilaga 5 Planläggarens bemötande av utlåtanden och åsikter som inkommit om planutkastet
- Bilaga 6 Planläggarens bemötande av utlåtandena från Sverige
- Bilaga 7 Landskapsutredning (Ramboll 2017)
- Bilaga 8 Bullerutredning (Ramboll 2017)
- Bilaga 9 Dammutredning (Ramboll 2017)
- Bilaga 10 Utredning av säkerhet och kringflygande stenar
- Bilaga 11 Detaljplanens uppföljningsblankett

Till beskrivningen hör en detaljplanekarta med dess beteckningar och bestämmelser

Förteckning över andra dokument, bakgrundsutredningar och källmaterial som berör planen:

1. Gruvprojektet i Hannukainen, miljökonsekvensbeskrivning (Northland Mines Oy, 9.8.2013)
[http://www.ymparisto.fi/fi-FI/Asiointi_luvat_ja_ymparistovaikutusten_arviointi/Ymparistovaikutusten_arviointi/YVAhankkeet/Hannukaisen_rautakaivos_hanke_Kolari/Hannukaisen_rautakaivos_hanke_Kolari\(11099\)](http://www.ymparisto.fi/fi-FI/Asiointi_luvat_ja_ymparistovaikutusten_arviointi/Ymparistovaikutusten_arviointi/YVAhankkeet/Hannukaisen_rautakaivos_hanke_Kolari/Hannukaisen_rautakaivos_hanke_Kolari(11099))
2. Hannukainen Mining Oy, miljötillståndsansökan för gruvan i Hannukainen (Hannukainen Mining 17.2.2016) och kompletteringar av miljötillståndsansökan

1. SAMMANDRAG

1.1 Planläggningsprocessens faser

Kolari kommunstyrelses beslut om att börja planlägga gruvområdet i Hannukainen	22.11.2010 § 355
Tillkännagivande om planläggningsstarten	12.5.2011
PDB offentligt framlagt	12.5.2011 –
Uppdatering av PDB (ändring av planeringsområdets avgränsning)	4.1.2013
Kolari kommunstyrelses beslut om att detaljplanering av Rautuvaara industriområde startar	14.1.2013 § 27
Tillkännagivande om uppdaterat PDB	1/2013
Planutkastet offentligt framlagt	2.12 – 31.12.2013
Planförslaget offentligt framlagt	
Behandling i förtroendeorgan	
Informationsmöten för boende och allmänheten	5.12.2013

1.2 Detaljplan

Syftet med detaljplanen är att anvisa byggområden och byggrätter för en malmanrikningsanläggning och därtill hörande utrymmen, bl.a. kontor, personalrum samt konstruktioner för lastning av koncentrat i järnvägsvagnar, anslutningar till landsvägen och andra behövliga förbindelser.

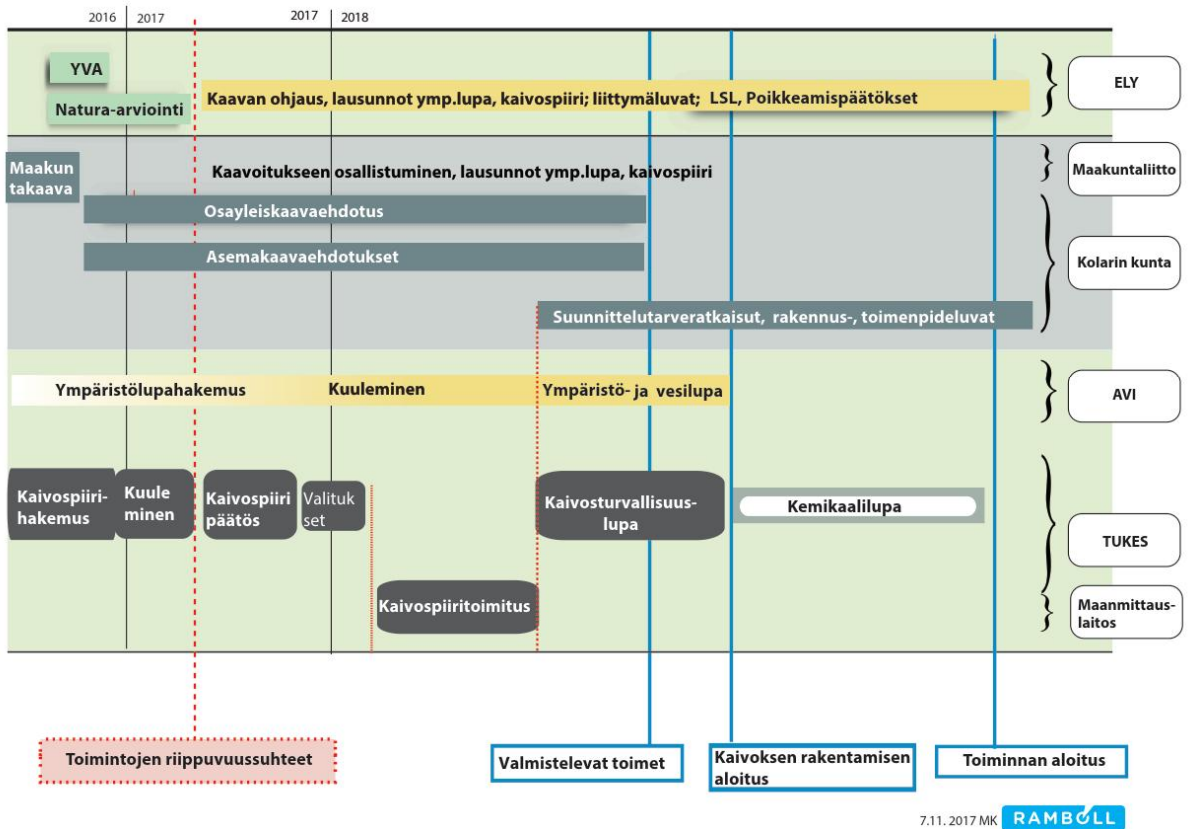
1.3 Förverkligande

Detaljplanen har utarbetats samtidigt som gruvprojektets miljökonsekvensbedömning och gruvområdets delgeneralplanering pågår. Ett godkännande av detaljplanen kommer att behandlas då MKB-förfarandet har slutförts och beslut om att godkänna delgeneralplanen för området har fattats.

Man har för avsikt att ingå markanvändningsavtal enligt MBL 91b § och andra avtal mellan kommunen och gruvbolaget samt eventuella andra parter.

Byggandet av en gruva samt dess funktioner kräver flera olika tillstånd och beslut av myndigheterna. Förhållandet mellan dessa beskrivs av följande processdiagram över tillstånden (Figur 2).

Olika myndigheters roll i olika faser av gruvprojektet beskrivs närmare i kapitel 8.

Figur 2. Processdiagram över myndighetslov och -beslut som krävs för att bygga gruvan och för verksamheten.

2. UTGÅNGSPUNKTER

2.1 Allmän beskrivning av området

Området används för närvarande för skogsbruk och består av underproduktiv blandskog.

Industriområdet som ska detaljplaneras ligger mellan regionalväg 940 (Ylläksentie) och järnvägen. Regionalvägens och järnvägens områden hör också till detaljplanen. Området som ska detaljplaneras gränsar i söder till myrområdet Sotkavuoma.

2.2 Beskrivning av gruvprojektet

2.2.1 Allmän beskrivning av gruvprojektet

Gruvdriften som planeras på hela Hannukainenområdet omfattar utnyttjande av en malmförekomst som dagbrott. Malmen bryts i två dagbrott, ett större dagbrott i Hannukainen och ett mindre dagbrott i Kuervitikko. Gruvan bedöms vara i drift i 17–25 år beroende på anrikningsverkets produktionseffektivitet.

Det planerade dagbrottet i Hannukainen kommer att vara ca 2 500 m långt, 500–1 500 m brett och cirka 250 m djupt från markytan.

Brytningsstället i Kuervitikko öppnas enligt planerna cirka 12 år efter att brytningen i Hannukainen har startat. Brytningen kommer att pågå i Kuervitikko cirka 6–8 år. Det planerade brytningsområdet i Kuervitikko kommer att vara cirka 1 200 m långt, 600 m brett och 140 m djupt. Avståndet från södra kanten av brytningsområdet i Kuervitikko till norra kanten av brytningsområdet i Hannukainen är cirka 1 650 m.

För närvarande uppskattas följande malmmängder kunna brytas i Hannukainen och Kuervitikko:

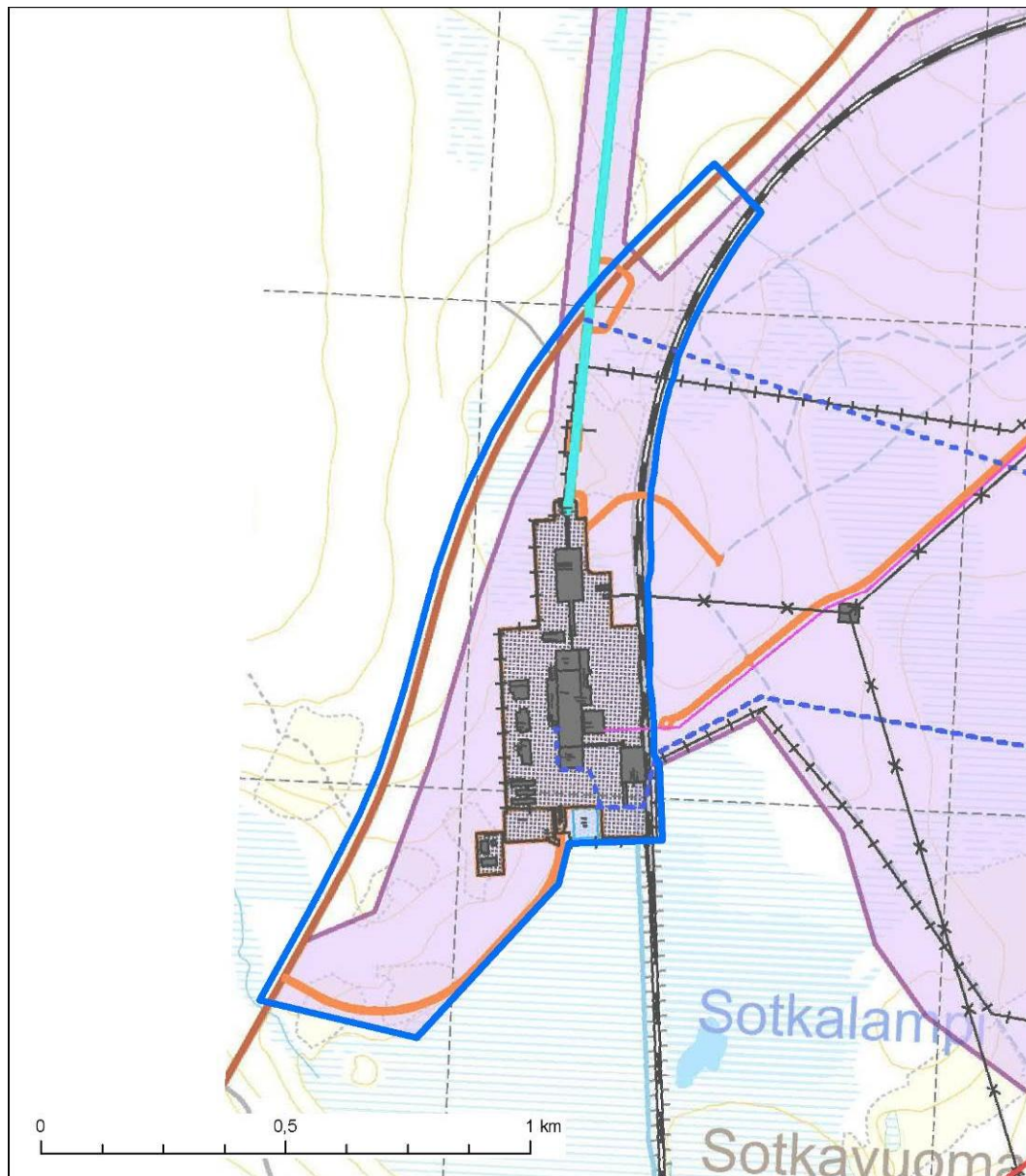
milj. tn Mt	järn (Fe) %	koppar (Cu) %	guld (Au) %
114,8 Mt	30,5 %	0,185 %	0,112 %

Mängden malm som ska brytas årligen är 5–7 Mt och gråberg 18–30 Mt. Den krossade malmen transporteras på ett transportband från Hannukainen till ett anrikningsverk i Rautuvaara.

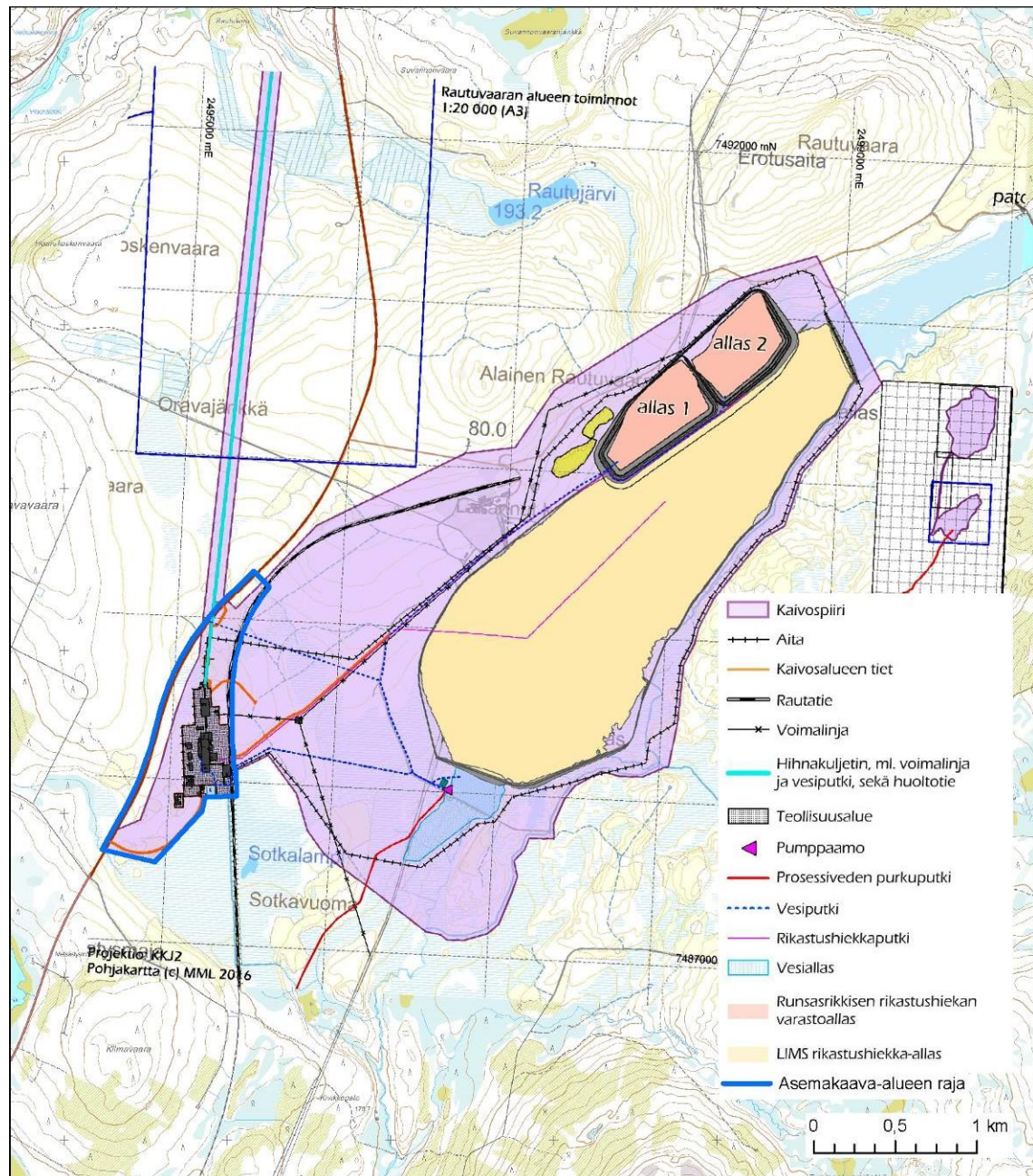
Anrikningsverkets slutprodukter består av cirka 2–2,5 Mt/a högklassigt järnkoncentrat (halt 70 %), samt kopparkoncentrat, eftersträvad årlig mängd 20 000–60 000 t. Koncentratets kopparhalt är 25 % och guldhalt är 6–8 g/t.

Järnkoncentratet och koppar-guldkoncentratet transporteras med tåg. Järnkoncentratet transporteras till hamnen och koppar-guldkoncentratet till ett smältverk i Finland.

Under byggtiden ökar behovet av arbetskraft stegvis till cirka 500 personer om året. Behovet av arbetskraft i början av gruvans produktion har uppskattats till cirka 300 personer. I full omfattning kommer projektet att direkt sysselsätta cirka 360 personer.

Figur 3. Utdrag ur gruvprojektets utredningsplan (2016) på området som ska detaljplaneras

Figur 4. Utredningsplan för gruvprojektet i Hannukainen 2016 i projektets södra del samt avgränsning av utmål och detalplaneområde

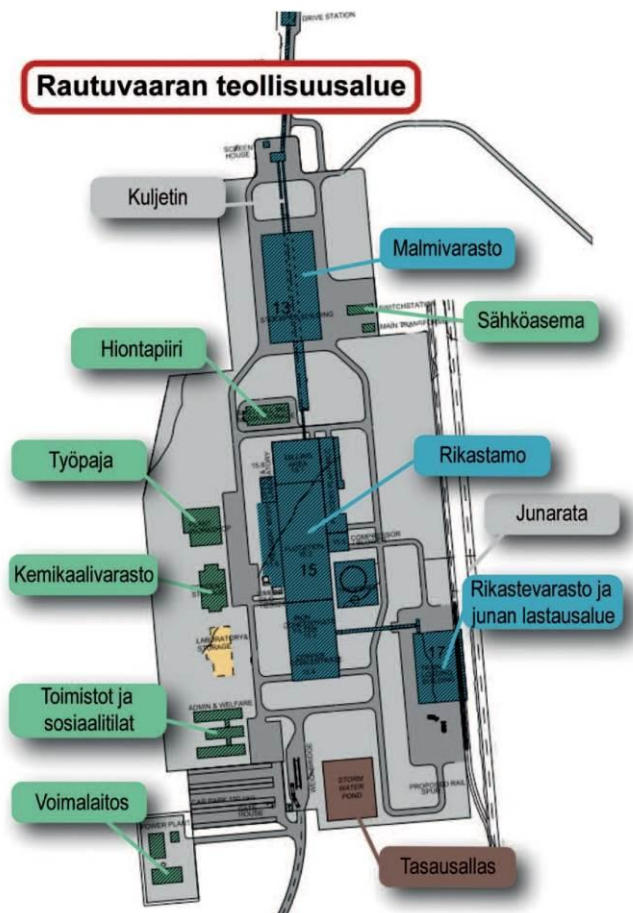
En heltäckande delgeneralplan för hela gruvprojektets funktioner utarbetas samtidigt som detaljplaneringen pågår. En plan för hur gruvan ska förverkligas utarbetas också samtidigt. Då detaljplaneringen startade pågick projektets miljökonsekvensbedömningsförfarande (MKB). Miljökonsekvensbedömningen avslutades då kontaktmyndigheten gav sitt utlåtande 24.1.2014.

Som grund för planerna i anslutning till gruvprojektet i Hannukainen görs behövliga teknisk-ekonomiska planer som beaktar de åtgärder för att minska skadliga konsekvenser som togs upp i samband med projektets miljökonsekvensbedömning.

2.2.2 Gruvfunktioner på området som ska detaljplaneras

Enligt planen för genomförandet placeras bl.a. följande funktioner på detaljplaneområdet:

- anrikningsverk
- transportband från Hannukainen och dess lossningsanordningar
- lastningsanordningar för lastning av koncentrat på tåg
- kontor och personalrum
- andra byggnader och konstruktioner som är nödvändiga för gruvdriften

Figur 5. Byggnader och konstruktioner i Rautuvaara

2.2.3 Tidsplan för gruvprojektet

Gruvbolaget Northland Mines Oy inledde planeringen av gruvprojektet och beredningen av tillståndsansökan i början av 2000-talet. Ansökan om utmål lämnades till gruvmyndigheten (Säkerhets- och kemikalieverket Tukes) 2011. I projektets tillståndsförfarande enligt gruvlagen följs den gruvlag som då var i kraft. Projektet avbröts våren 2014 efter att Northlands finländska bolag hade sökt sig i konkurs. På våren 2015 köpte det finländska bolaget Hannukainen Mining Oy gruvprojektet i Hannukainen och planeringen av projektet fortsatte.

Projektets tidsplan har uppdaterats under processens gång, bl.a. beträffande bytet av bolag samt på grund av tidsplanerna för flera av de separata processer som ingår i gruvprojektet.

Gruvprojektets process för miljökonsekvensbedömning (MKB) startade i december 2010 och avslutades med kontaktmyndighetens utlåtande 24.1.2014. På grund av MKB-utlåtandet preciseras projektets utredningar och planer inför planläggning, miljötillstånd och utmålsansökan.

Med tanke på projektets konsekvenser för Naturaskyddet gjordes en Naturabedömning enligt naturvårdslagen. Bedömningen lämnades in till Lapplands NTM-central 7.5.2014. Lapplands NTM-central gav sitt utlåtande enligt NVL 65 § om bedömningen 15.9.2015 och om Naturabedömningens kompletteringar 19.6.2017.

Gruvprojektets miljö- och vattentillståndsansökan har kungjorts och den var offentligt framlagd 15.5–29.6.2017. Ansökan om utmål kungjordes på våren 2016 och beslut om utmål fick man 18.9.2017.

Byggandet kan påbörjas efter att planen och andra tillstånd vunnit laga kraft.

Miljötillståndsprocessen för gruvprojektet i Hannukainen kommer troligen att ta några år. Därefter kan man fatta beslut om att öppna gruvan. Från beslutet om att öppna gruvan tills produkt-

ionen inleds kommer det att gå ytterligare två till tre år. Under den tiden byggs en skyddsvall, andra arbeten för att förbereda gruvan utförs och annan behövlig infrastruktur för gruvan inklusive byggnader byggs.

Tillståndsförfarandet för gruvprojektet beskrivs närmare i kapitel 8.1.

2.2.4 Samordning av MKB, miljötillstånd och planläggning

I planeringen och konsekvensbedömningen av gruvprojektet har förfarandena enligt MKB-lagen, naturvårdslagen, miljöskyddslagen, gruvlagen samt markanvändnings- och bygglagen samordnats.

Arbetet med att göra upp planer, delgeneralplan och detaljplaner i anslutning till gruvprojektet påbörjades samtidigt som MKB-förfarandet. MKB:ns konsekvensbedömning och dess slutresultat ledde till val av det alternativ som har varit utgångspunkt för planen. I projektets övriga alternativ skulle anrikningsverket ha placerats i Hannukainen.

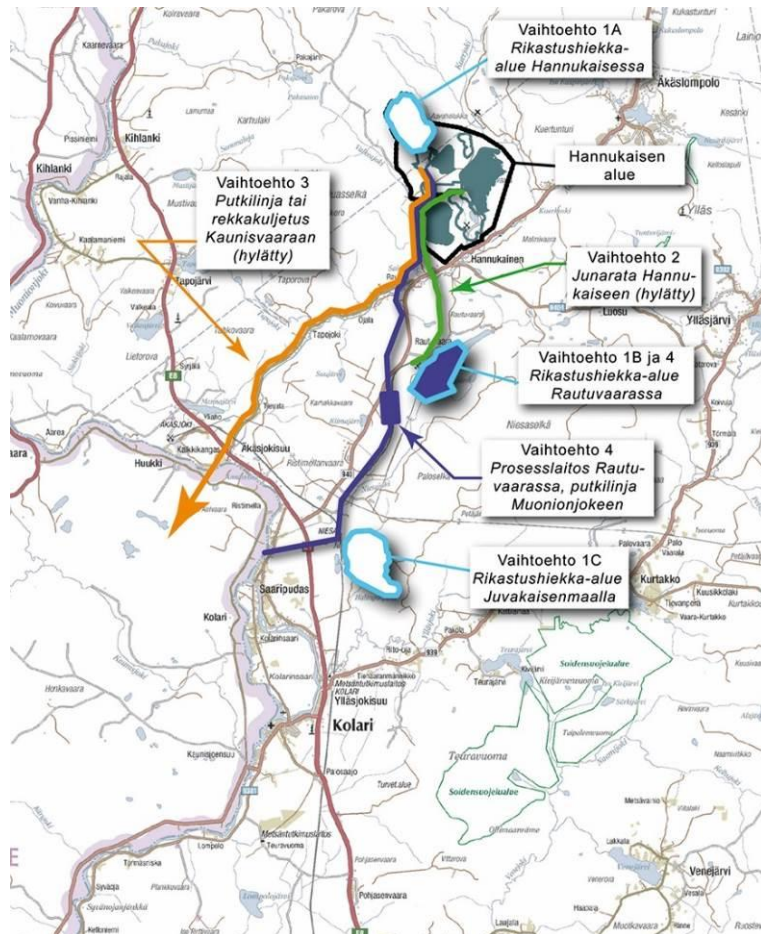
Det första utkastet till delgeneralplan och detaljplan för gruvindustriområdet i Hannukainen gjordes samtidigt som MKB-beskrivningen utgående från alternativ 4, som hade undersökts i MKB. Efter att MKB-förfarandet hade avslutats beaktades kontaktmyndighetens utlåtande då det andra utkastet till delgeneralplan samt dessutom förslag till detaljplan utarbetades. I det andra utkastet till delgeneralplan beaktades också de planerade åtgärderna för att lindra miljökonsekvenserna. Kontaktmyndighetens utlåtande om MKB-beskrivningen finns som bilaga till den här planbeskrivningen. MKB-beskrivningen finns som bilaga till planen och dess webbadress anges i början av planbeskrivningen.

Efter avslutad MKB har en Naturabedömning av projektet enligt naturvårdslagen (NVL) gjorts. För miljötillståndsansökan har planerna och konsekvensbedömningen av det alternativ som valdes i MKB preciserats. De här preciserade uppgifterna har styrt speciellt arbetet med delgeneralplanen.

I samband med att planerna i anslutning till gruvprojektet utarbetades har samarbetet med myndigheterna fortsatt för att samordna olika förfaranden.

2.2.5 Alternativ som undersökts i MKB

I gruvprojektets miljökonsekvensbedömning undersöktes olika alternativ och deras konsekvenser bedömdes. När det gäller placeringen av bassängerna för anrikningssand och anrikningsverket undersöktes fyra olika alternativ i MKB (ALT 1A, ALT 1B, ALT 1C, ALT 4). I alternativen undersöktes också olika platser dit överskottsvattnet kan ledas.

Figur 6. Projektalternativ i miljökonsekvensbeskrivningen

1a ALT 1a: Området för anrikningssand och anrikningsverket placeras i Hannukainen. Överskottsvattnet leds till Niesajoki.

1b ALT 1b: Området för anrikningssand placeras i Rautuvaara och anrikningsverket i Hannukainen. Överskottsvattnet leds till Niesajoki.

1c ALT 1c: Området för anrikningssand placeras i Juvakaisenmaa och anrikningsverket i Hannukainen. Överskottsvattnet leds till Niesajoki.

4 ALT 4: Anrikningsverket och området för anrikningssand placeras i Rautuvaara. Överskottsvattnet leds till Muonio älv.

I alla alternativ placeras gråbergsområden, malmkrossning, bassänger för vattenhantering, pumpstationer och annan infrastruktur, servicebyggnader samt personalrum och kontor i Hannukainen. I ALT 4 är anrikningsverket placerat i Rautuvaara.

Alternativ 1A–1C

I alternativen 1A–1C placeras anrikningsverket i Hannukainen. Filtreringsanläggningen placeras i Rautuvaara. Mellan Rautuvaara och Hannukainen byggs en transportkorridor där koncentratet transporteras längs en rörledning till Rautuvaara. Transportkorridoren omfattar också rör- och el-ledningar samt servicevägar.

I Rautuvaara torkas och lagras koncentratet och lastas på tåg och långtradare. Råvatten tas från Niesajoki och överskottsvatten avleds till Niesajoki.

Alternativen skiljer sig mest från varandra i fråga om området för anrikningssand, som beroende på alternativ placeras i A) Hannukainen, B) Rautuvaara eller C) Juvakaisenmaa.

Alternativ 4

Alternativ 4 utvecklades under MKB-processen utgående från alternativen 1A–1C. Avsikten var att minska de miljökonsekvenser som noterades i projektets övriga alternativ.

I alternativ 4 har anrikningsverket inklusive filtreringsanläggning och malmlager placerats i Rautuvaara. Ett transportband transporterar den krossade malmen längs en transportkorridor från krossverket till anrikningsverket i Rautuvaara. En vattenlagringsbassäng placeras i Hannukainen. Överskottsvattnet pumpas till Rautuvaaraområdet och därifrån vidare till Muonio älv. Beträffande funktionerna som placeras i Hannukainen (krossverk, servicebyggnader, vattenrening) är lösningen likadan som i alternativ 1A–1C.

I ALT 4 sker också torkning, lagring och lastning av produkten i Rautuvaara. I Rautuvaara har ett område för lastning på tåg reserverats. Även området för anrikningssand placeras i Rautuvaara.

Delgeneralplanen och speciellt det första planutkastet utarbetades utgående från alternativ 4. Under planläggningsprocessens gång har planen preciserats till vissa delar av gruvprojektet för att minska konsekvenserna.

De olika alternativen och deras konsekvenser har beskrivits noggrannare i projektets miljökonsekvensbeskrivning *Gruvprojektet i Hannukainen – miljökonsekvensbeskrivning*. En sammanställning av de olika projektalternativens konsekvenser och en jämförelse av dem finns i kapitel 12. Jämförelse av projektalternativ, sidorna 659–663.

Jämförelse av alternativ

Beträffande landskapspåverkan bedöms konsekvenserna bli störst i ALT 1A, eftersom projektområdet i Hannukainen (gruvområdet) då är störst. Den mindre totalarealen i alternativ 4 minskar allmänt sett konsekvenserna. De sociala och miljömässiga konsekvenserna av järnvägstransporterna är desamma i alla projektalternativ.

De största skillnaderna mellan de olika alternativen uppkommer i form av påverkan på vattendrag, vilket beror på skillnader i placeringen av området för anrikningssand, gråbergsområdena och platsen där överskottsvatten leds ut i vattendraget. Konsekvenserna i alternativ 4 för ytvatten och fiskbeståndet under driften är betydligt mindre än i de övriga alternativen. Alternativ 1A påverkar områdets vattendrag mest.

2.2.6 Miljökonsekvensbedömning och ändringar som gjorts efter MKB

Gruvplanen har baserats på alternativ 4 som undersöktes i MKB. Utgående från kontaktmyndighetens utlåtande om MKB samt utlåtandena om planutkastet har gruvplanen preciserats.

Under processens gång har det gjorts ändringar i gruvplanen med avsikt att minska de skadliga miljökonsekvenserna, särskilt för bebyggelsen i närregionen.

Gruvplanen har legat till grund för arbetet med att göra upp planen. Det första utkastet till delgeneralplan samt gruvprojektets utkast till detaljplan gjordes utgående från gruvplanen enligt alternativ 4 i MKB. Efter att MKB avslutats gjordes ändringar i gruvplanen enligt kontaktmyndighetens utlåtande, och ändringarna beaktades då det andra utkastet till delgeneralplan gjordes. Då planerna ytterligare preciseras och processen med miljötillståndsansökan medförde justeringar beaktades detta i planeringen i förslagen till både delgeneralplan och detaljplan. De alternativ som undersöktes i MKB och deras främsta konsekvenser har beskrivits närmare i föregående kapitel.

De centralaste ändringarna i gruvplanen efter de alternativ som undersöktes i MKB är bl.a. följande:

- Vid gruvområdets gräns mot byn Hannukainen byggs en skyddsvall av ytjord från gruvområdet. Landskapsutredningen har uppdaterats beträffande landskapspåverkan av skyddsvallen. En virtuell modell och fotomontage av skyddsvallen har gjorts.
- En ny *bullermodellering* för projektet har gjorts.
- Utöver byggande av en skyddsvall på gruvområdet ändras deponeringen av överskottsjord i nordöstra delen av gruvområdet. På så sätt placeras ingen överskottsjord på Kuerjokis/Kivivuopionojas avrinningsområde.
- I gruvdriften görs ändringar som gäller storleken på laddningarna vid sprängning samt tidpunkterna för verksamheten under dygnet och veckan. För sprängningarna och kringflygande stenar har en ny *säkerhetsutredning* gjorts.
- De dammande funktionerna har planerats noggrannare och en *ny damningsmodell* för projektet har utarbetats.
- Transportörens linje ändras så att den får en bättre placering i terrängen och inte placeras där det finns fornminnen. I planen för transportbandet har renarnas vandringsleder beaktats.
- Utloppsrorets utloppsplats i Muonio älv har valts så att omblandningsförhållandena är goda. Vid behov kan röret utrustas med en omblandare.
- Utmålets gräns har uppdaterats, bl.a. i närheten av Muonio kommuns gräns, så att de områden som är viktiga för rennäringen ligger utanför utmålet; avståndet till Kuerjoki har ökats; området som behövs för att bygga en skyddsvall har preciserats; I Rautuvaara har ett område för anslutning till landsvägen, en vändplats och en sedimenteringsbassäng lagts till; Sotkavuomaområdet har avgränsats så att det ligger utanför utmålet.

2.3 Naturmiljö

2.3.1 Landskapsstruktur, landskapsbild

Rautuvaaraområdet ligger på sydostslutningen av en ganska låg kedja med skogbevuxna höjder orienterade mot nordost: Oravavaara (+238 m ö.h.) – Alainen Rautuvaara (+270 m ö.h.) – Rautuvaara (+280 m ö.h.). Sydsydost om det planerade gruvområdet i Rautuvaara finns det stora fjällmassivet Niesaselkä, vars högsta topp reser sig till +409 m ö.h.

Området som ska detaljplaneras ligger vid nedre delen av en svagt lutande sluttning mot sydost från Oravavaara, vid norra kanten av Sotkavuoma myrmarksområde. Planområdets landskapsbild består av grandominerad ekonomiskog av varierande ålder. I väster gränsar planområdet till Ylläksentie. Cirka 2 km nordost om detaljplaneområdet finns gamla konstruktioner som tillhör Rautuvaara gruvas infrastruktur, exempelvis ett 40 meter högt gruvtorn, en bangård som tagits ur bruk och en kraftledning. Öster om anrikningsverket, i Niesajokidalen finns ett gammalt område för anrikningssand som är kvar från tiden då Rautaruukki Oy hade gruvdrift här fram till början av 1990-talet samt en vattenbassäng som Ylläs vattenreningsverk använder som sedimenteringsbassäng.

På planområdet eller i dess närhet finns inga landskapsområden som är klassificerade som värdefulla.

Områdets landskap beskrivs noggrannare i den finska MKB-beskrivningens kapitel 10.1 Landskap (sidorna 106–117) och i delgeneralplanebeskrivningen för gruvområdet i Hannukainen kapitel 2.3.1 *Landskapsstruktur, landskapsbild*, samt i beskrivningens bilagerapport (Bedömning av landskapspåverkan beträffande delgeneralplanen för gruvområdet i Hannukainen).

2.3.2 Naturförhållanden

2.3.2.1 Vegetations- och naturtyper

Vegetationen och naturtyperna på områdena i anslutning till gruvdriften i Hannukainen inklusive området som ska detaljplaneras har utretts av Lapin Vesitutkimus Oy under åren 2008–2012.

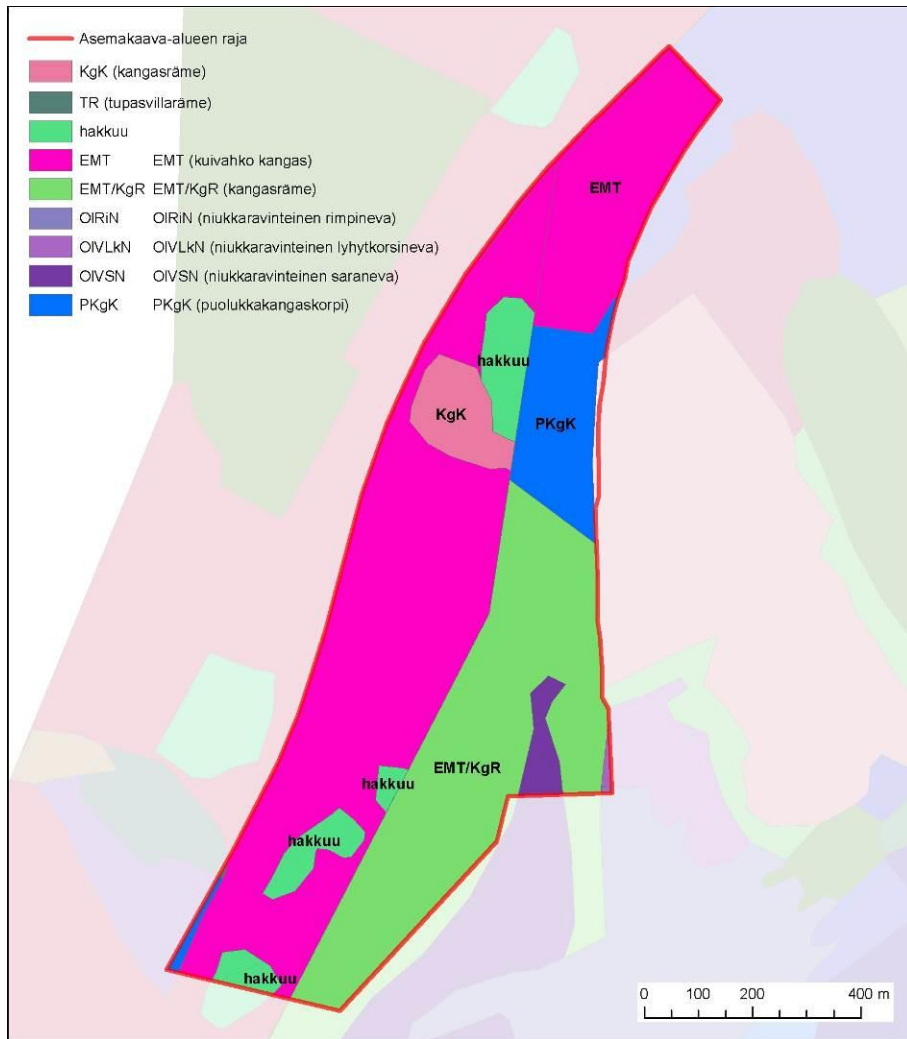
På området som ska detaljplaneras representeras naturtyperna huvudsakligen av torr mo av kråkbär-blåbärstyp (EMT) som har behandlats genom skogsbruksåtgärder (Figur 7). På mon finns små kalhuggna områden. Förekommande arter är främst blåbär och kråkbär. Dessutom växer det bl.a. ljung, lingon och ställvis getpors och krustätel. I områdets östra del finns lingonmoartad grankärr (PKgK) som längre söderut övergår i moartad tallmyr (KgR). Arter som förekommer på

mo-grankärret är bl.a. tuvull, getpors, lingon, blåbär, klotstarr, hjortron, skogsstjärna och ängskovall. På den moartade tallmyren växer, utöver de nyssnämnda arterna, olika videarter, men i övrigt är växtligheten mycket likartad, fränsett små skillnader i fråga om hur vanligt förekommande olika arter är. Längre västerut övergår den moartade tallmyren i torr mo. I sydöstra delen av området som ska detaljplaneras finns dessutom på en liten areal näringsfattig egentlig starrmossa (OIVSN) där det växer bl.a. främst olika högstarrarter samt ställvis dvärgbjörk.

På området som ska detaljplaneras finns inga naturtyper som är klassificerade som hotade i Norra Finland, inga sådana objekt som avses i vattenlagen 2 kap. 11 § och inga växtarter som är hotade eller ingår i habitatdirektivets bilaga IV.

Figur 7. Område som behandlats genom skogsbruksåtgärder och finns på området som ska detaljplaneras.

Figur 8. Naturtyper på området som ska detaljplaneras

2.3.2.2 Fauna

Flygekorre

Flygekorren är klassificerad som en sårbar (VU) art och finns också med i habitatdirektivets bilaga IV(a). På delgeneralplaneområdet gjordes en utredning av flygekorror år 2008. Som metod användes observation av flygekorrs spillning vid roten av grova träd på områden som lämpar sig för flygekorre (Uleåborgs universitet). Enligt resultaten av utredningen observerades dock ingen spillning av flygekorre på området som ska delgeneralplaneras. Skogarna på området som ska detaljplaneras är behandlade genom skogsbruksåtgärder och det är fråga om talldominerade gallringsbestånd som inte är lämpliga livsmiljöer för flygekorre.

Fladdermöss

Alla fladdermöss i Finland är fridlysta enligt naturvårdslagen och de finns också uppräknade i habitatdirektivets bilaga IV(a). På området och i dess närhet gjordes en fladdermusutredning i början av augusti 2011 (Ramboll Finland Oy). Då iaktogs fladdermöss på natten kl. 22.00–03.00 genom att man lyssnade efter dem och spelade in deras läten. Lätena observerades aktivt under tre nätter i följd samt två nätter också passivt. Nordfladdermus noterades på tre olika platser; i Rautuvaara gjordes en observation och nära Saivojärvi två observationer. Dessutom gjordes en observation av nordfladdermus utanför området.

Fladdermusutredningen kompletterades 2016 enligt NTM-centralens krav för miljötillståndets behov. Utredningen omfattade totalt nio kartläggningsnätter i juli, augusti och september. Under kartläggningen gjordes endast fyra observationer av nordfladdermus. Observationerna gällde troligen 2–3 stycken fladdermöss. Observationerna gjordes vid Valkeajoki på två olika platser och på brytningsområdet, som samtidigt var den enda platsen där en fladdermusobservation gjordes

på gruvområdet. På området som ska detaljplaneras har inga fladdermöss observerats. Enligt resultatet av utredningen har inga klassificerade fladdermusområden anvisats på gruvområdet och därmed inte heller på det område som ska detaljplaneras.

Andra däggdjur

På Hannukainen- och Rautuvaaraområdet gjordes villtriangelräkning på sammanlagt fem olika områden (Lapin Vesitutkimus Oy). Enligt räkningarna var de vanligaste arterna på Rautuvaaraområdet räv och hare. Inga skyddade däggdjursarter observerades vid villtriangelräkningarna, men i närheten av projektområdet har två björnar och en varg observerats.

Fåglar

På området som ska delgeneralplaneras har fågelutredningar gjorts år 2007, 2008, 2011 och 2012 (Lapin Vesitutkimus Oy). I utredningarna ingick bl.a. linjetaxering på en sammanlagd längd av 15,9 km i Hannukainen. Dessutom gjordes en utredning av myrmarksfåglar och en uggleutredning samt en bedömning av förekomsten av stora rovfåglar våren 2008 och 2011. Landfåglar räknades enligt Koskimies och Väisänens (1988) anvisningar för linjetaxering.

Vid linjetaxeringarna på Rautuvaaraområdet upptäcktes totalt 29 fågelarter och fågeltätheten var 113,9 par/km², vilket är typiskt för regionen. De vanligaste arterna var bergfink, rödstjärt, lövsångare och grå flugsnappare. Områdets myrmarker är fattiga i fråga om fågelbestånd, bortsett från Sotkavuoma myrmarksområde i detaljplaneområdets omedelbara närhet i söder och sydost. Enligt linjetaxeringar var fågeltätheten på Sotkavuomaområdet 196,9 par/km². Beaktansvärda arter som häckar på området är bl.a. svartsnäppa (NT, EVA*), sädgås (VU, EVA), enkelbeckasin (VU), smalnäbbad simsnäppa (VU, direktivart) och brushane (CR, direktivart).

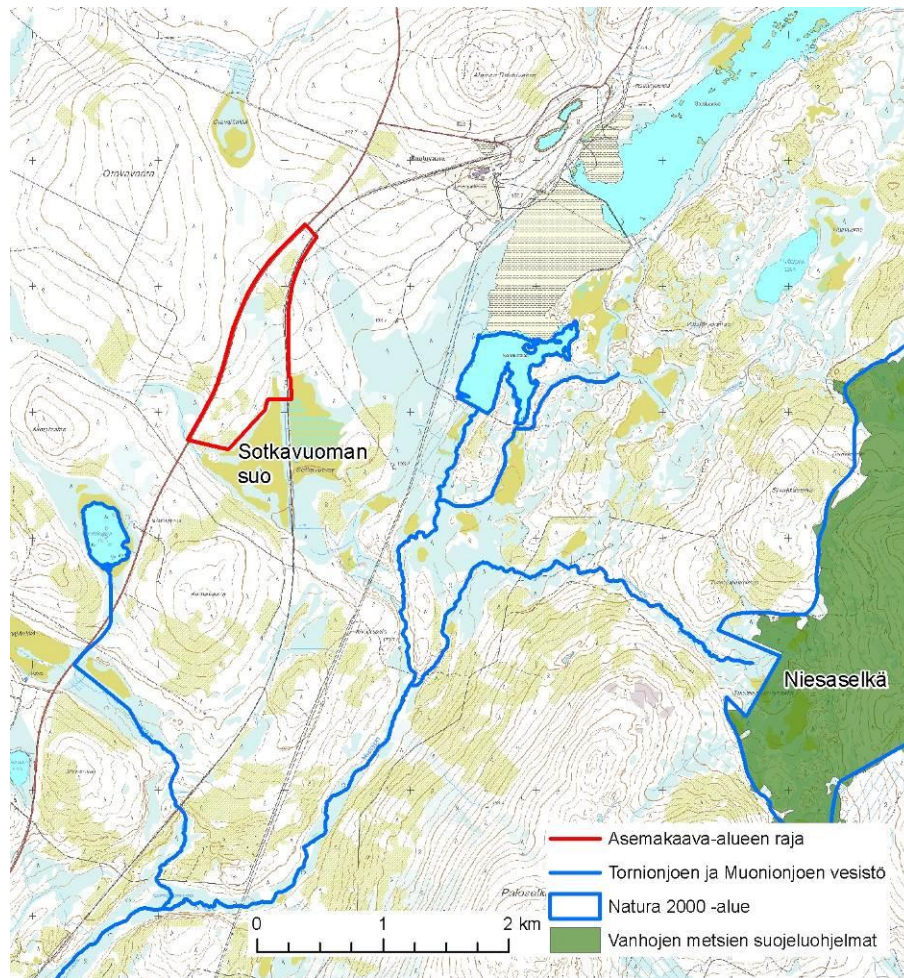
*) Klassificering av hotstatus för fåglar i Finland 2015: NT = nära hotad, VU = sårbar, CR = akut hotad art. Direktivart = art som ingår i bilaga I till fågeldirektivet. EVA = art som Finland har internationellt ansvar för.

2.3.3 Naturskydd

På detaljplaneområdet finns inga naturskyddsobjekt och på området som ska detaljplaneras finns inga vattendrag som ingår i Naturprogrammet.

Gruvans hela projektområde ligger i sin helhet inom Naturaområdet Torne älvs och Muonio älvs vattenområde (FI1301912). Naturaområdet är skyddat med stöd av habitatdirektivet (SAC) och områdets naturvärden är baserade på naturtyper i habitatdirektivets bilaga I och arter i bilaga II. Det främsta sättet att verkställa skyddet är gränsälvsöverenskommelsen mellan Sverige och Finland samt vattenlagen. När det gäller Torne älvs–Muonio älvs biflöden är ett sätt att genomföra skyddet också forsskyddslagen, och vattenområdet är dessutom skyddat med stöd av ramdirektivet för vatten. Naturaområdet omfattar de vattendrag som motsvarar det som avses i vattenlagen och ligger inom Torne älvs och Muonio älvs vattenområde i kommunerna Enontekis, Kittilä, Kolari, Muonio, Pello, Torneå och Övertorneå, och områdets viktigaste sjöar är Kilpisjärvi, Jerisjärvi och Äkäsjärvi. Av Naturaområdets viktigaste biflöden rinner Äkäsjoki och Niesajoki söder om gruvområdet genom Hannukainens byområde. Vattenkvaliteten i älvsystemet är klassificerad som huvudsakligen god eller utmärkt. Landområdena ingår inte i skyddsområdet.

Knappt fyra kilometer öster om området som ska detaljplaneras finns Niesaselkä Naturaområde (FI1300706). Naturaområdets områdestyp är i enlighet med habitatdirektivet SAC. Niesaselkä hör också till skyddsprogrammet för gamla skogar (AMO120248). Största delen av områdets naturtyper som ingår i habitatdirektivet räknas till västlig taiga. Områdets skogar är gamla tallgranskogar där det växer speciellt mycket sälg och ställvis gamla aspar. Ett annat område inom mindre än 10 kilometers avstånd från området som ska detaljplaneras är ett område som hör till skyddsprogrammet för gamla skogar i Kiuasselkä (AMO120255). Det ligger knappt sju kilometer nordväst om området som ska detaljplaneras.

Figur 9. Natura- och naturskyddsområden i näromgivningen kring området som ska detaljplaneras.

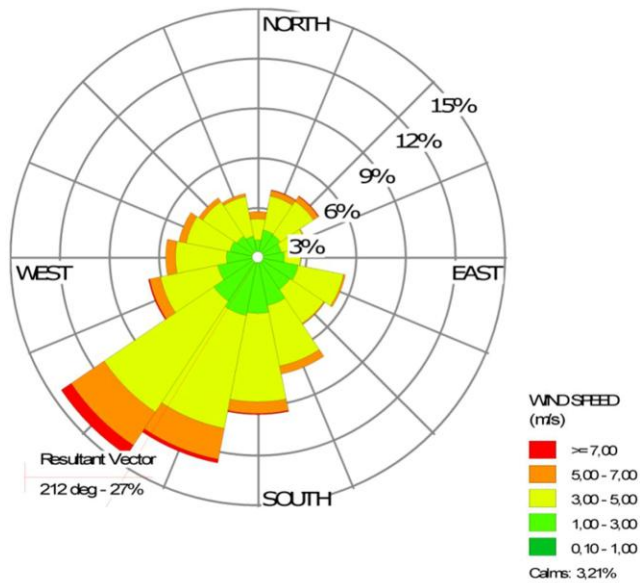
2.3.4 Klimat och luftkvalitet

Området som ska detaljplaneras och hela gruvans projektområde ligger cirka 100 km norr om polcirkeln, där vintrarna är långa och kalla och snön täcker marken från oktober till maj. På våren då snön smälter snabbt och det ännu är tjäle i marken kan det ställvis uppstå översvämningar.

Den genomsnittliga årliga nederbördsmängden är cirka 600 mm/a. Nederbördsmängden är störst i juni–augusti och minst i februari–mars.

I konsekvensbedömningen användes MM5-material som representerar de klimatologiska förhållandena i området och är från 2013. Vädermaterialet för det undersökta området skapades med en meteorologisk processor som utnyttjar långtidsstatistik om vädret och observationsmaterial från de närmaste väderstationerna.

Följande figur (Figur 10) presenterar vindens riktning- och hastighetsfördelning. Vindriktningarna är indelade i 24 sektorer. Längden på sektorens balkar anger den tidsandel som vindriktningen har varit i den aktuella sektorn. Balkens färgandelar anger hastighetsklasser. Den förhärskande vindriktningen är från sydväst.

Figur 10. Vindriktningens fördelning i vädermaterialet. De förhärskande vindriktningarna är från sydväst.

I Lappland är luftkvaliteten i allmänhet god. I närheten av projektområdet har Meteorologiska institutet sin närmaste station som mäter luftkvaliteten i Pallas och i stationens närhet finns inga betydande lokala eller regionala utsläppskällor. Mätningarna 2001–2006 visar att luftkvaliteten i Pallas är god och att de genomsnittliga halterna av svaveldioxid, kvävedioxid och inandningsbara partiklar är låga. Utsläppen från mänsklig aktivitet är relativt små i Kolari. Utöver landsvägstrafiken har orten nästan inga andra betydande utsläppskällor eller affärsverksamhet som skulle kräva miljötillstånd på grund av utsläpp i luften. Andelen utsläpp i luften från landsvägstrafiken av hela Lapplands utsläpp är 4 % och andelen av hela Finlands motsvarande utsläpp är 0,1 %.

Klimatet behandlas i MKB-beskrivningens kapitel 10.4 (sidorna 138–142) och luftkvaliteten i kapitel 10.5 (sidorna 143–156).

2.3.5 Grund- och ytvatten

På området som ska detaljplaneras finns inga klassificerade grundvattenområden. De närmaste grundvattenområdena som är viktiga för anskaffning av grundvatten (klass I) och som är lämpliga för vattenförsörjning (klass II) ligger på mer än 5 kilometers avstånd.

Grundvattenområden som hör till klass III finns på cirka 1 och 1,3 kilometers avstånd mot sydost, och i öster finns Kivikkopalo (12273129) och Kurtakko (12273128).

På området som ska planläggas eller i dess närhet finns inga ytvatten.

Klassificeringarna av grundvattenområdena i Lappland håller på att ändras. Klassificeringarna av områden som konstaterats vara lämpliga för samhällenas vattenförsörjning har höjts i undersökningarna och å andra sidan har grundvattenområden som inte lämpar sig för vattenförsörjning avlägsnats ur klassificeringen. Dessutom har grundvattenområden som hör till samma geologiska helhet sammanförts och på vissa områden har avgränsningarna ändrats utgående från nya forskningsrön.

Materialet från ändringarna av grundvattenområdenas klassificering och avgränsning var offentligt framlagt våren 2017. Utgående från den respons som inlämnades har ännu inga ändringar gjorts i klassificeringen av grundvattenområdena på bl.a. Kolari kommuns område, utan responsen om ändringar av klassificeringen granskas fortfarande.

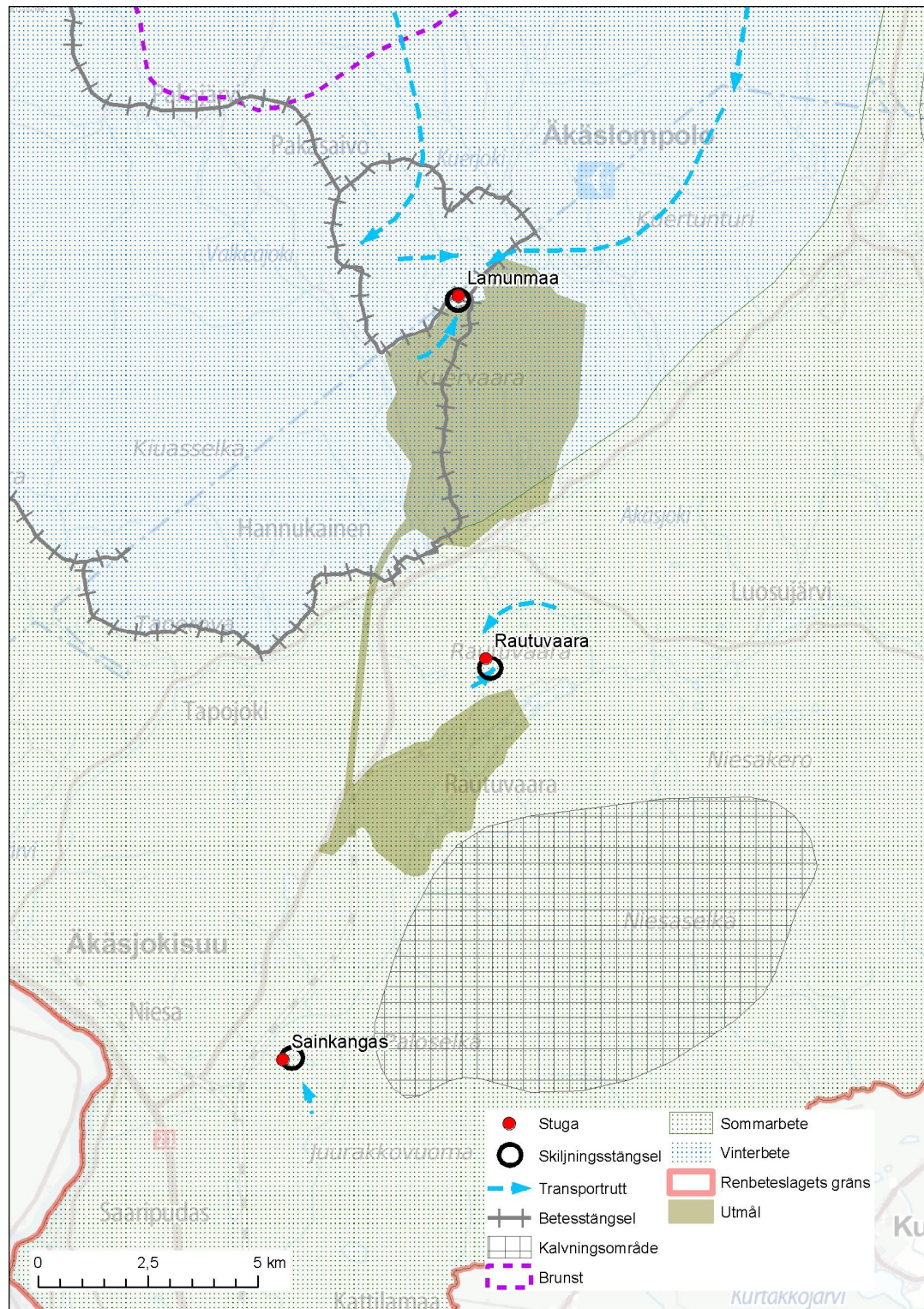
2.3.6 Rennäringen

Till renskötselområdet i Finland hör så gott som hela landskapet Lappland, en del av landskapet Norra Österbotten och en del av landskapet Kajanaland. På renskötselområdet finns numera 54 renbeteslag som renägarna hör till.

På Kolariområdet och på området som ska planläggas finns Muonio renbeteslag, vars område sträcker sig över Muonio och Kolari kommuner samt delvis Kittilä kommun. I väster gränsar ren-

beteslaget till Muonio älv. Områdets längd i nord-sydlig riktning är cirka 80 km och bredden i öst-västlig riktning är 16–40 km.

På området som ska detaljplaneras finns inga renskiljningsplatser. På renbeteslagets hela område finns totalt 10 skiljningsplatser av vilka de närmaste är Rautuvaara och Sainkangas skiljningsstängsel cirka 3,5 och 4,5 km från området som ska detaljplaneras.

Figur 11. Renskötsel i närheten av området som ska detaljplaneras (materialet Poronhoidon paikkatiedot 10/2017, © Finlands miljöcentral, Naturresursinstitutet, Renbeteslagens förening och renbeteslagen).

2.4 Byggd miljö

2.4.1 Samhällsstruktur och bebyggelse

Kolari kommun har 3 827 invånare (31.12.2016). Invånarantalet sjönk kraftigt från 1980-talet till början av 2000-talet. År 2002 stabiliserades det på nuvarande nivå.

På området som ska detaljplaneras finns ingen bebyggelse. Närmast området finns byn Hannukainen, som ligger som närmast cirka 6 km från området som ska detaljplaneras. Byn Hannukainen har 11 fasta bostadsbyggnader med cirka 23 fast boende invånare (2013).

Kolari kommuncentrum ligger ca 16 km söder om området som ska detaljplaneras.

Cirka 2 km nordost om detaljplaneområdet finns Rautuvaara gamla gruvas anrikningsverk och andra byggnader.

Figur 12. Rautuvaara gamla gruvas industriområde (bild 1415)

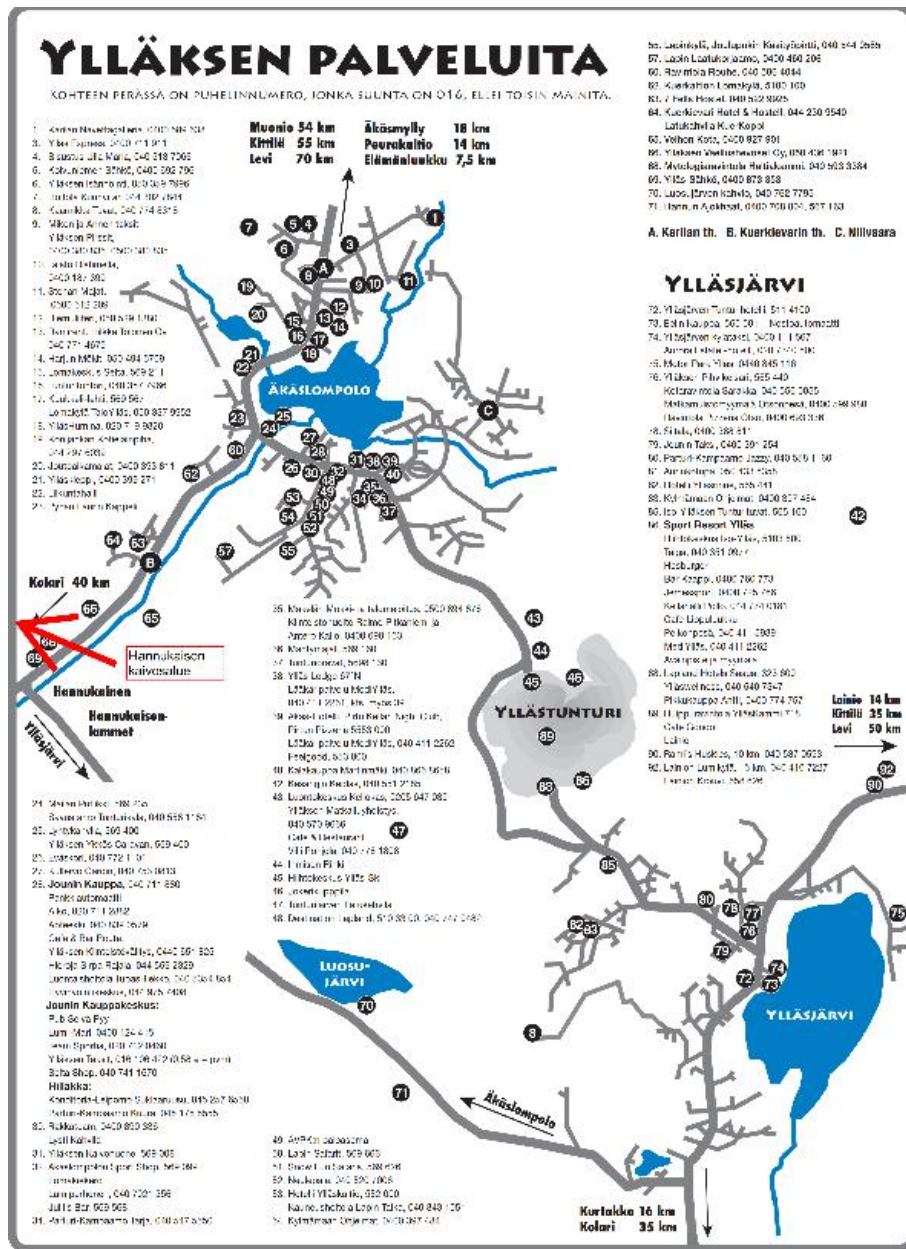
2.4.2 Service

På området som ska detaljplaneras och i dess omgivning finns ingen service.

I byn Hannukainen finns följande service:

- Restaurangen Haltiakammi
- Elbolaget Ylläs-sähkö
- Hästföretaget Ylläksen vaellushevostet
- Schaktningsföretaget Kuer-sora

Största delen av servicen i kommunen finns i Kolari kyrkby och på Ylläsområdet i Äkäslompolo och Ylläsjärvi.

Figur 13. Servicekarta över Ylläsområdet (källa: tidningen Kuukkelii 2017)

Gruvområdets och dess omgivnings service har behandlats mera ingående i MKB-beskrivningen i kapitel 10.14.4 Social infrastruktur (sidorna 330–339). Områdets turism har behandlats noggrannare i MKB-beskrivningen i kapitel 10.15.2 Turism i Kolari (sidorna 341–346).

2.4.3 Arbetsplatser och näringsverksamhet

I Kolari fanns totalt 1 444 arbetsplatser år 2013. Största delen av arbetsplatserna, cirka 80 %, finns inom servicebranschen. Primärproduktionens andel har sjunkit till 6 % (2014) och förädlingen till 10 %.

Arbetslösheten i kommunen var som störst i mitten av 1990-talet (35 %) och som lägst 2008 (11 %). År 2016 var arbetslösheten cirka 16–17 %. (Statistikcentralens kommunstatistik)

På området som ska detaljplaneras finns inga arbetsplatser.

Turismen och därtill hörande service är en viktig näring i Kolari kommun. Fastän företagen i Ylläs är relativt små, är Ylläsområdet ändå som helhet en av de största sysselsättarna i Kolari kommun. En av turismens viktigaste resurser är fjällnaturen och de upplevelser som den erbjuder.

I omgivningen kring området som ska planläggas har skogsbruk, renskötsel och naturahushållningens näringar tämligen stor betydelse. Cirka 3,5 och 4,5 km från området som ska detaljplaneras i Rautuvaara finns renskiljningsplatser.

Nordost om planområdet finns Rautuvaaragruvans gamla anrikningsverk där malm från bl.a. Rautuvaara, Hannukainen och Saattopora har anrikats. Numera används området för lagring. I anslutning till området finns områden för anrikningssand. De här områdena håller på att eftervårdas för att smälta in i miljön. Norr om dem finns Ylläs avloppsreningsverk och dess vattenbassänger vars område används för lagring.

Områdets sysselsättning har behandlats i MKB-beskrivningen i kapitel 10.14.4.3 Sysselsättning (sidorna 328–330).

2.4.4 Rekreation

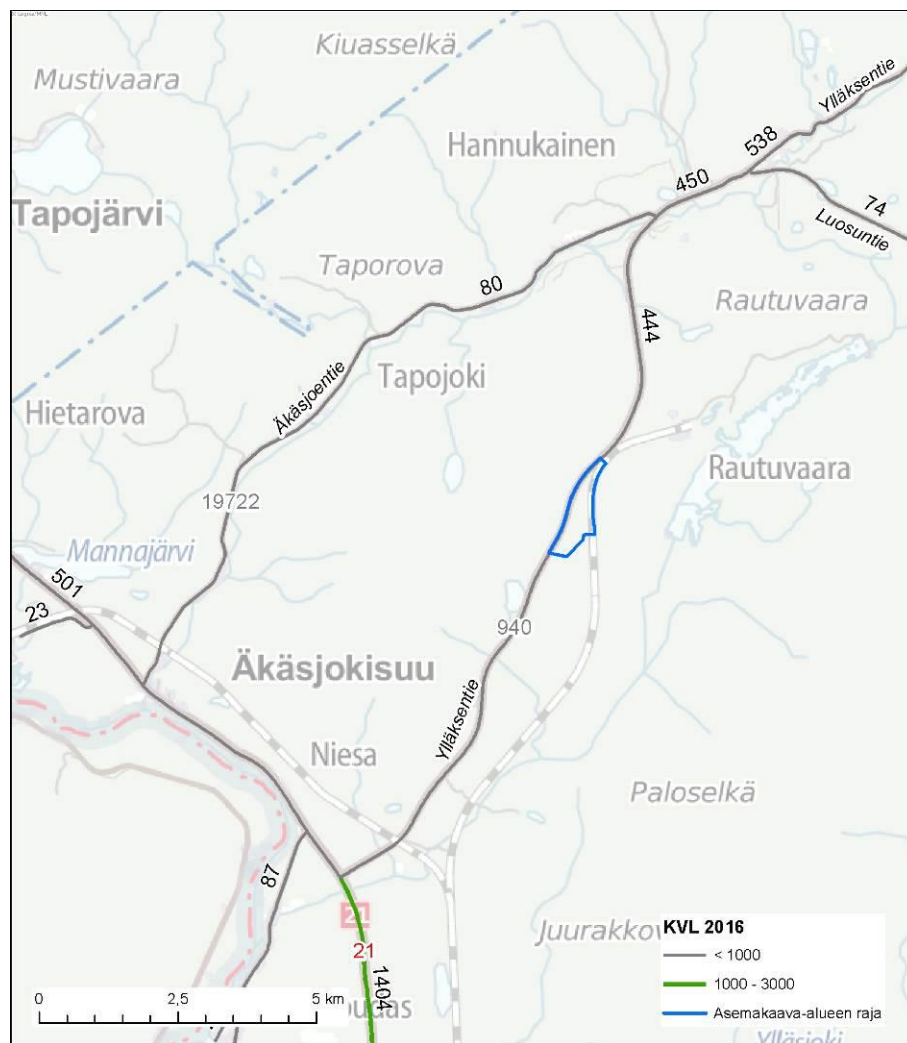
På området som ska detaljplaneras och i dess näromgivning finns inga rekreatiomsområden eller -leder. Närmaste paddlingsled finns på drygt tre kilometers avstånd i Äkäsjoki. Närmaste skidåknings-, snöskoter- och sommarfriluftsleder finns på drygt sex kilometers avstånd. Pallas-Yllästunturi nationalpark ligger som närmast 17 km från området som ska detaljplaneras.

I omgivningen kring området som ska planläggas har jord- och skogsbruk, renskötsel och naturhushållningens näringar tämligen stor betydelse.

2.4.5 Trafik

Trafiken till området följer regionalväg 940 (Ylläksentie). Öster om området finns en järnvägsförbindelse till Rautuvaara gamla gruvområde.

Området som ska planläggas avgränsas i den norra kanten av regionalväg 940 (Ylläksentie). Den genomsnittliga dygnstrafiken på vägen är cirka 500–600 fordon (GDT). Under de livligaste veckorna är den genomsnittliga dygnstrafiken ungefär det dubbla. Under turistsäsongen är trafiken störst på lördagarna.

Figur 14. Trafikmängder 2016 (Trafikverket) och vägnummer.

2.4.6 Kulturarv

På området och i dess omedelbara närhet finns inga klassificerade, kulturellt värdefulla miljöer. Området har dock en lång historia som en del av det lappländska ödemarks- och rennäringsskulturlandskapet. I Kolari har gruvorna också varit en del av kulturlandskapet sedan 1700-talet.

På området som ska detaljplaneras finns inga registrerade fornminnen och vid kontrollinventeringarna av området hittades inga nya fornlämningar.

Uppgifterna om fornlämningar i gruvprojektets näromgivning är baserade på Hannu Kotivuoris inventering 1988. På områdena i anslutning till gruvprojektet har dessutom gjorts två mera preciserade utredningar av fornlämningar i september 2007 (17.9–23.9.2007) och augusti 2011 (1.8–5.8.2011) (Mikroliitti Oy 2007 och Museiverket 2011). På Rautuvaaraområdet har dessutom gjorts separata utredningar (Mikroliitti Oy 2008 och Museiverket 2012). Utredningarna finns som bilagor till MKB-beskrivningen.

2.4.7 Teknisk försörjning

Området som ska detaljplaneras omfattas inte av den kommunaltekniska servicen.

I närheten av detaljplaneområdet finns en 110 kV kraftledning. Dess elstation finns på mindre än 2 km avstånd från detaljplaneområdet.

2.4.8 Specialverksamhet

Cirka 2 km öster om området som ska detaljplaneras finns Rautuvaara tidigare anrikningsverks område för anrikningssand.

2.4.9 Markägarförhållanden

Området som ska detaljplaneras ägs av staten. Området ingår i utmålet för Hannukainens gruva som TUKES har fattat beslut om. Efter utmålsförrättningen får Hannukainen Mining Oy ta det i besittning.

3. PLANERINGSSITUATION

3.1 De riksomfattande målen för områdesanvändningen

Statsrådet beslutade om de förnyade riksomfattande målen för områdesanvändningen 14.12.2017. Statsrådet ersätter genom beslutet statsrådets beslut om de riksomfattande målen för områdesanvändningen som fattades 2000 och reviderades 2008.

Statsrådets beslut träder i kraft 1.4.2018. En plan som var under arbete vid ikraftträdandet kan godkännas utan att hindras av detta beslut senast 30.9.2018, om planförslaget har lagts fram of-fentligt innan beslutet trädde i kraft. Annat beslut eller annan åtgärd som var under beredning då beslutet trädde i kraft kan utan att hindras av beslutet vidtas fram till 30 september 2018.

Detaljplanen för Rautuvaara industriområde kommer att framläggas som förslag före 1.4.2018 och målet är att planen ska godkännas före utgången av september 2018. I den detaljplan som utarbetas enligt övergångsbestämmelsen gäller de tidigare riksomfattande målen för områdesanvändningen som har behandlats nedan.

De tidigare riksomfattande målen för områdesanvändningen fick laga kraft 26.11.2001 och ändringarna av dem trädde i kraft 1.3.2009.

De riksomfattande målen för områdesanvändningen har styrt utarbetningen av Fjällaplands landskapsplan som gäller på området.

De riksomfattande målen för områdesanvändningen är grupperade enligt sakinnehåll i helheter, av vilka följande gäller för planområdet:

- Fungerande regionstruktur
- Enhetligare samhällsstruktur och kvalitet på livsmiljön
- Kultur- och naturarv, rekreation i det fria och naturresurser
- Fungerande förbindelsenät och energiförsörjning
- Helheter av särskild betydelse som natur- och kulturmiljöer (Lapplands fjällregion)

De riksomfattande målen för områdesanvändningen gäller frågor som måste beaktas i områdesanvändningen och i planeringen av den överallt i Finland. Enligt markanvändnings- och bygglagen 24 § ska målen beaktas och ett fullföljande av målen ska främjas i de statliga myndigheternas verksamhet, i landskapens planering och i kommunernas planläggning.

De riksomfattande målen för områdesanvändningen ska:

- "säkerställa att omständigheter av nationellt intresse beaktas i landskapens och kommunernas planläggning samt i de statliga myndigheternas verksamhet,
- bidra till att målen för markanvändnings- och bygglagen samt för planeringen av områdesanvändningen uppnås, av vilka de viktigaste är god livsmiljö och hållbar utveckling,
- fungera som redskap för förhandsstyrningen av planläggningen i markanvändningsfrågor av riksintresse och främja en konsekvent och enhetlig förhandsstyrning,
- främja genomförandet av internationella avtal i Finland och
- skapa förutsättningar för områdesanvändning så att projekt av riksintresse kan genomföras".

Målen är grupperade i allmänna mål och särskilda mål. De allmänna målen vid planering fullföljs via landskapsplanläggning. En del av de särskilda målen styr detaljplaneringen.

Detaljplanen och dess planering styrs av följande mål:

- Genom planering av områdesanvändningen ska man se till att det finns tillräckligt med tomtmark för att bygga bostäder och arbetsplatser.
- Vid planering av områdesanvändning ska nya betydande områden för bostäder, arbetsplatser eller serviceverksamhet inte placeras separat från den befintliga samhällsstrukturen. Det går att avvika från de här målen om det utgående från behovs- och konsekvensutredningar går att påvisa att ibruktagningen av ett område är i enlighet med hållbar utveckling.

- Vid general- och detaljplanläggningen ska förberedelser göras för ökande stormar, störtregn och tätortsöversvämningar.
- Sådana aktiviteter som har en menlig inverkan på hälsan eller medför risk för olyckor placeras på tillräckligt långt avstånd från verksamheter som är känsliga för konsekvenserna. Anläggningar som kan orsaka risk för en storolycka samt transportrutter för farliga ämnen och kemikaliebangårdar som betjänar dem ska placeras tillräckligt långt från bostadsområden, områden med allmänna funktioner och områden som är känsliga med tanke på naturen.
- Vid områdesanvändningen ska behovet av skydd för grund- och ytvattnen beaktas, likaså behoven av förbrukning.
- I samband med planeringen av områdesanvändningen ska beaktas hur lämplig marken och berggrunden i området är för den avsedda användningen.
- I områdesanvändningen ska kontinuiteten och möjligheterna att utveckla befintliga banor, landsvägar och vattenleder av riksintresse tryggas, likaså möjligheterna att utveckla hamnar och flygplatser samt gränsövergångar av riksintresse.
- I områdesanvändningen ska rese- och transportkedjornas funktion främjas och förutsättningarna för kollektivtrafik och utveckling av samarbete mellan olika trafikformer tryggas. I planeringen av områdesanvändningen ska tillräckliga områden reserveras för utveckling av terminaler för gods- och persontrafik samt för resecentrens verksamhet och utveckling.

3.2 Landskapsplan

På området gäller Fjällapplands landskapsplan, som fastställdes av miljöministeriet 23.6.2010 och av Högsta förvaltningsdomstolen 16.5.2012.

I landskapsplanen är det område som nu ska detaljplaneras med vidsträckt områdesreservering anvisat som område för gruvdrift (EK).

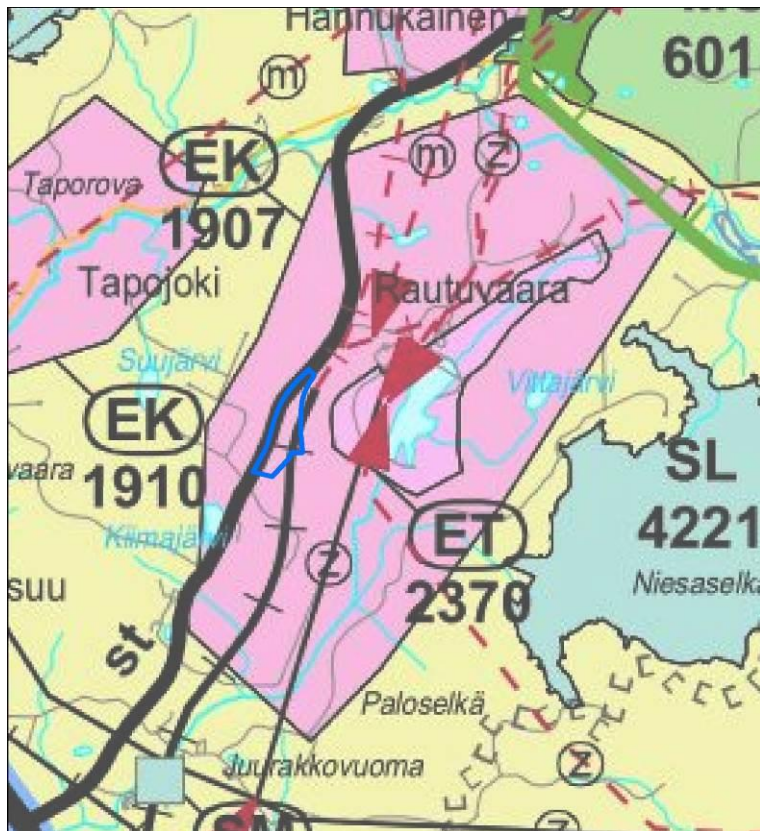
Med den här beteckningen anvisas områden där det redan finns gruvdrift eller där det har konstaterats, bedömts eller inventerats sådana malm- och mineralfyndigheter att gruvdrift är sannolik. Man vill skydda områdena från sådana bestående förändringar av byggnation, skydd och annan markanvändning som äventyrar gruvdriften. I områdena ingår också anrikningsanläggningar, deponeringsområden och områden för anrikningssand som behövs för gruvdriften samt trafikleder och -områden.

I planen har också anvisats behövliga förbindelser mellan gruvområdena i Rautuvaara och Hannukainen med tanke på gruvdriften samt en järnvägsförbindelse som kräver förbättring till Kolari och vidare till hamnarna längre söderut.

Vid planeringen av gruvområdet måste man enligt de områdesvisa bestämmelserna i landskapsplanen beakta närområdets värden med tanke på turism, rekreation och natur. Dessutom ska gruvdriften planeras så att den inom det område av Torne älv–Muonio älvs vattenområde som hör till nätverket Natura 2000 inte orsakar betydande utsläpp eller hydrologiska konsekvenser eller annars avsevärt försämrar de naturvärden som utgör grund för att området har inkluderats i nätverket Natura 2000.

Området som ska detaljplaneras och dess omgivning ligger på ett område som är särskilt avsett för rennäringen. Enligt planbestämmelsen får statlig mark på området inte användas på ett sådant sätt att det orsakar kännbara olägenheter för rennäringen. Statlig mark får överlätas eller arrenderas endast på villkor att markägaren eller arrendatorn inte har rätt att få ersättning för skador orsakade av renar (enligt renskötsellagen 2.2 §).

I Fjällapplands landskapsplan finns dessutom bestämmelser som gäller hela planområdet bl.a. om behovet att värna om landskapet, planering av strandområden, översvämningssområden, raszoner och områden med risk för skred och laviner samt om att trygga förutsättningarna för användning av områden för renskötsel och naturnäringar.

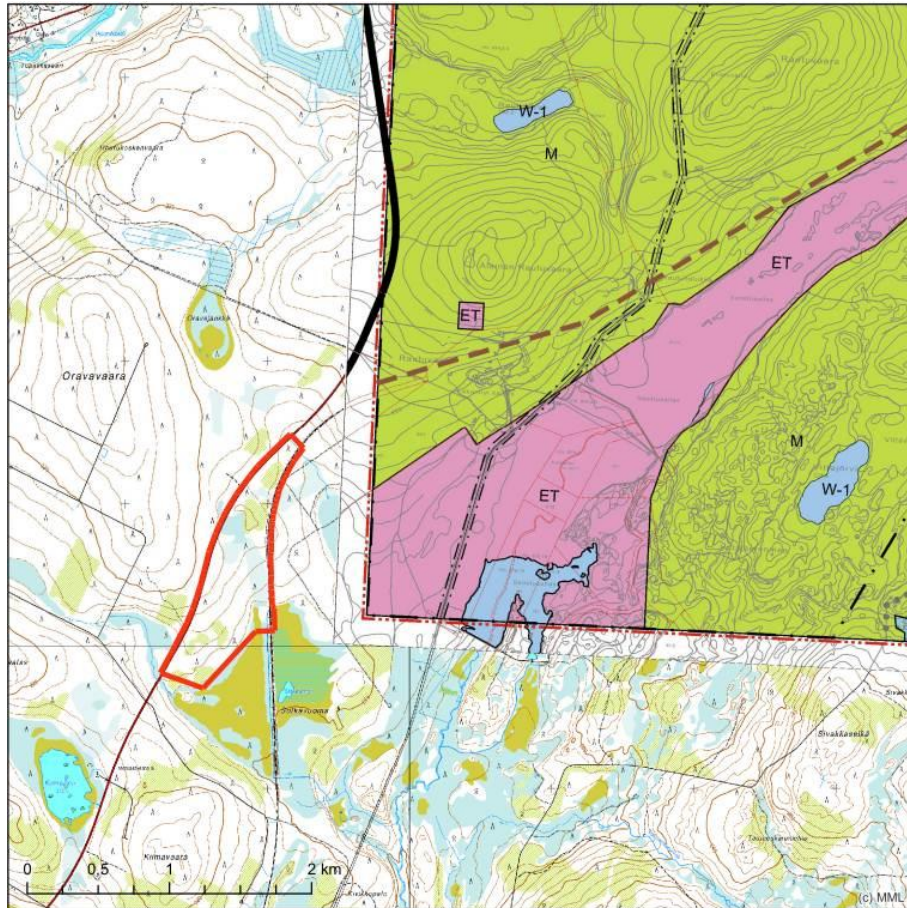

Figur 15. Utdrag ur Fjällapplan landskapsplan och avgränsning av området som ska planläggas.

3.3 Generalplan

På området som ska detaljplaneras finns inga gällande generalplaner.

Ylläs delgeneralplan sträcker sig ganska nära området som ska detaljplaneras till Rautuvaara gruvområde. I delgeneralplanen är det tidigare gruvområdet område för samhällsteknisk försörjning (EK) som också ligger inom undersökningsområde för gruvdrift (EK).

Figur 16. Utdrag ur ändringen av Ylläs delgeneralplan som gäller i närheten av planområdet och avgränsning av området som ska planläggas

Uppgörande av en delgeneralplan för gruvområdet och de funktioner som väsentligen hör ihop med gruvverksamheten på området har inletts.

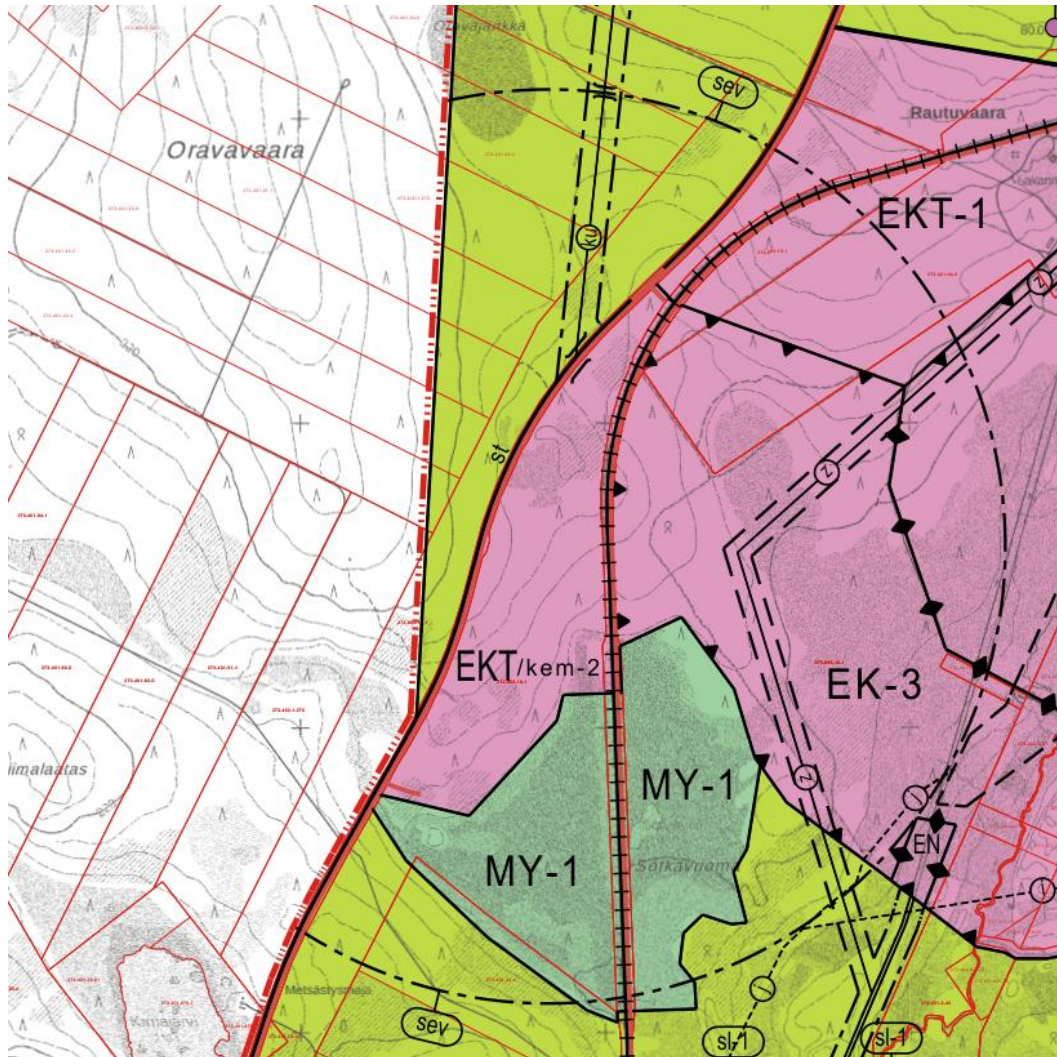
Målsättningen med delgeneralplanen som utarbetas är att planera gruvområdet i Hannukainen, därtill hörande funktioner, skyddszoner, konstruktioner och förbindelser samt deras omedelbara omgivning på ett hållbart sätt. Delgeneralplanen för gruvområdet i Hannukainen finns som utkast framlagd samtidigt som utkastet till detaljplan.

Ett viktigt mål med delgeneralplanen är att samordna gruvverksamheten med bebyggelsen och verksamhetsbetingelserna för andra viktiga näringar på området såsom turism och renskötsel.

Delgeneralplanen för gruvområdet i Hannukainen var som utkast offentligt framlagd samtidigt som utkastet till detaljplan (2–31.12.2013). Delgeneralplanen var offentligt framlagd för andra gången 6.1–6.2.2017.

Förslaget till delgeneralplan för gruvområdet i Hannukainen kommer att läggas fram samtidigt som förslaget till detaljplan.

Figur 17. Utdrag ur förslaget till delgeneralplan för gruvområdet i Hannukainen (20.2.2018). Området som ska detaljplaneras är i förslaget till generalplan anvisat med beteckningen EKT/kem-2.

I förslaget till delgeneralplan för gruvområdet i Hannukainen har området beteckningen EKT/kem-2: "Gruvindustriområde. Område för industri- och lagerbyggnader i anslutning till gruvdrift. På området får en betydande anläggning som tillverkar och lagrar farliga kemikalier placeras. För området ska en detaljplan utarbetas. Området ska inhägnas."

För området har dessutom anvisats en konsulteringszon på 1,5 km avstånd från området i enlighet med Sevesodirektivet.

3.4 Detaljplaner

På planeringsområdet och i dess omedelbara närhet finns inga gällande detaljplaner.

Samtidigt i anslutning till gruvprojektet utarbetas en detaljplan för Rautuvaara industriområde.

3.5 Byggnadsordning

Kolari kommunfullmäktige godkände byggnadsordningen 25.6.2002 § 39 och den trädde i kraft 8.8.2002.

3.6 Baskarta

För området har en baskarta i skala 1:2000 utarbetats. På huvuddelen av området har baskartan redan godkänts 23.1.2012 (Lantmäteriverket/49/621/2011) och den uppfyller kraven i förordningen om planläggningsmätning 1284/99.

3.7 Byggförbud

På området finns inga byggförbud

3.8 Skyddsbeslut

På området som ska detaljplaneras finns inga skyddsbeslut.

De närmaste områdena som berörs av skyddsbeslut är de vattendrag som hör till Muonio älvs vattenområde och motsvarar det som avses i vattenlagen och har skyddats genom Natura 2000-programmet. Torne–Muonio älvs biflöden är också skyddade genom forsskyddslagen, så det är förbjudet att bygga vattenkraftverk i dem.

Fjällområdena Yllästunturi och Aakenustunturi anslöts 2005 till Pallas-Ounastunturi nationalpark som grundades 1938. Numera är Pallas-Yllästunturi nationalpark Finlands livligast utnyttjade nationalpark. Den besöktes av 500 000 personer 2016.

Nationalparkens närmaste ställen ligger cirka 17 km från detaljplaneområdet.

3.9 Gruvans planer

Gruvans planeringssituation har utretts i kapitel 2.2 Beskrivning av gruvprojektet.

3.10 Utredningar

I samband med förfarandet vid miljökonsekvensbedömning av gruvprojektet i Hannukainen gjordes utredningar av hela gruvprojektets influensområde och dessa utnyttjas också i konsekvensbedömningen av de områden som ska detaljplaneras.

Som stöd för arbetet med att utarbeta detaljplanen och konsekvensbedömningen utnyttjas dessutom andra utredningar som gjorts tidigare (endast på finska, rubrikerna har översatts till svenska).

- Elävä matkailumaisema – Ounasselän tunturiseudun sekä Ylläksen ja Levin maisemaselvitys, Metla raportteja 33/2006 (Levande turistlandskap – landskapsutredning för Ounaselkä fjällregion samt Ylläs och Levi, Metla-rapporter 33/2006).
- Meän Väylä–Älvlandet kuntakatsaus, Pajala, Kolari, Muonio, Arkinova, Ramboll, Air-ix 2006 (Meän Väylä–Älvlandet kommunöversikt, Pajala, Kolari, Muonio, Arkinova, beskrivning och karta).
- Eletty, koettu maisema, näkökulmia saamelaiseen kulttuurimaisemaan, Tiina Elo ja Päivi Magga (toim.) Suomen ympäristö 34/2007 (Upplevt landskap, synvinklar på samekulturlandskapet, Tiina Elo och Päivi Magga red. Suomen ympäristö 34/2007).
- Rautuvaaran alueen muinaisjäännosten inventointi, Mikroliitti Oy 2008 (Inventering av fornlämningar på Rautuvaaraområdet).
- Hannukainen putkiliinjan arkeologinen inventointi, Kolari, Museovirasto, Arkeologiset kenttäpalvelut 2011 (Arkeologisk inventering av rörledningen i Hannukainen, Museiverket, Arkeologiska fälttjänster).
- Kolarin Ylläksen osayleiskaavan muutos, kaavakartta ja -selostus, Pöyry Oy, Nordic marketing 2008 (Ändring av delgeneralplanen för Ylläs i Kolari, plankarta och -beskrivning).
- Kolarin seudun kaivoshankkeet. Kosonen, Tero ja Mähönen, Nina, Ratahallintokeskus, Liikennejärjestelmäosasto, Ratahallintokeskuksen julkaisuja A 8/2008 (Gruvprojekt i Kolari-regionen, Kosonen, Tero och Mähönen, Nina, Banförvaltningscentralen, Avdelningen för trafiksystem, Banförvaltningscentralens publikationer A 8/2008).
- Tunturi–Lapin maakuntakaava, kaavakartta ja -selostus, Lapin liitto 2009 (Landskapsplan för Fjällapland, plankarta och -beskrivning, Lapplands förbund 2009).
- Kolari/meänmaan vetovoimaisuusselvitys, FCG Oy 2010 (Utredning av Kolari/Meänmaas attraktionskraft).
- Pajala-Kolari kaivoshankkeen vaikutukset Kolarin kuntaan, Juhani Laasanen, Ruralia-instituutin Raportti 52/2010 (Konsekvenser av gruvprojektet i Pajala-Kolari för Kolari kommun, Juhani Laasanen, Ruralia-instituuttis rapport 52/2010).
- Perusselvitys asumistarpeesta Kolarissa kaivostoiminnan käynnistyessä, Pöyry Oy 2010 (Grundläggande utredning om behovet av boende i Kolari då gruvdriften startar).

Efter att miljökonsekvensbeskrivningen blev färdig har tilläggsutredningar gjorts för att komplettera miljökonsekvensbedömningen och betjäna i synnerhet delgeneralplaneringen. För den här detaljplanen gäller speciellt följande utredningar:

- Maisemavaikutusten arvioinnin täydennysselvitys, Ramboll 20.5.2014 (Kompletterande utredning av bedömningen av landskapspåverkan).
- Uuden Pakasaivontien maastokatselmus, Ramboll 2014 (Terrängsyn för den nya vägen Pakasaivontie).
- Hannukaisen kaivoshanke, Natura-arviointi, Ramboll 7.5.2014 (Gruvprojektet i Hannukainen, Naturabedömning).
- Hannukaisen kaivoshankkeen Natura-arvion täydennys, Hannukainen Mining Oy 21.1.2016 (Komplettering av Naturabedömningen av gruvprojektet i Hannukainen).
- Hannukaisen kaivoshankkeen vaikutukset taimenen elinolosuhteisiin, Pöyry 19.1.2016 (Konsekvenser av gruvprojektet i Hannukainen med tanke på öringens levnadsförhållanden).
- Täsmennys Hannukainen Mining Oy Niesajoen Natura-arvion täydennykseen, muistio, Ramboll 8.6.2016 (Precisering av kompletteringen av Hannukainen Mining Oy:s Natura-bedömning av Niesajoki, promemoria).
- Hannukaisen kaivoshanke, meluselvitys, Ramboll 4.4.2016 (Gruvprojektet i Hannukainen, bullerutredning).
- Hannukaisen kaivoshanke, pölyselvitys, Ramboll 8.4.2016 (Gruvprojektet i Hannukainen, dammutredning).
- Suojavallin maisemavaikutusten arviointi, virtuaalimalli ja kuvasovitteet, Ramboll 2016 (Bedömning av skyddsvallens landskapspåverkan, virtuell modell och fotomontage).
- Uuden Pakasaivontien luontoselvitys, Ramboll 8.8.2016 (Naturutredning vid den nya Pakasaivontie).
- Meluselvityksen päivitys, Ramboll 2017 (Uppdatering av bullerutredningen).
- Pölyselvityksen päivitys, Ramboll 2017 (Uppdatering av dammutredningen).
- Hannukaisen kaivosalueen osayleiskaavan maisemavaikutusten arviointi, Ramboll 2017 (Bedömning av landskapspåverkan beträffande delgeneralplanen för gruvområdet i Hannukainen).
- Turvallisuus- ja lentokiviselvitys, Ramboll 2017 (Utredning av säkerhet och kringflygande stenar).
- Onko yhteensovittamiselle edellytyksiä? Elinkeinopolitiikan toteutettavuus Kolarissa, Gaia 19.9.2016 (Finns det förutsättningar för en samordning? Näringspolitikens genomförbarhet i Kolari).
- Kaivostoiminnan taloudellisten hyötyjen ja ympäristöhaittojen rahamääräinen arvottaminen, Pellervon taloustutkimus, Suomen Ympäristökeskus PTT raportteja 247, 2014 (Värdering av den ekonomiska nyttan och miljöolägenheterna av gruvdriften, i pengar mätt, Pellervon taloustutkimus, Finlands miljöcentral PTT rapporter 247, 2014).
- Kolarin maankäyttö- ja elinvoimastrategia, Sweco 7.12.2016 (Kolaris markanvändnings- och livskraftsstrategi).
- Kolarin aluetaloudellinen arviointi – loppuraportti, Gaia 29.6.2017 (Regionalekonomisk bedömning av Kolari – slutrapport).

4. MÅL FÖR DETALJPLANEN

4.1 Gruvprojektets mål

Målet för detaljplanen är att skapa säkra, hälsosamma och fungerande samt med tanke på miljön godtagbara förhållanden för industribyggnationen i anslutning till gruvdriften.

På området som ska detaljplaneras placeras malmanrikningsverk och därtill hörande utrymmen. Sådana är bl.a. kontor, personalrum samt konstruktioner för lastning av koncentrat i järnvägs-vagnar, anslutningar till landsvägen samt andra behövliga förbindelser.

4.2 Landskapets mål

Ur landskapsplanen för Fjällapland kan bl.a. följande mål för detaljplanen härledas:

- Förverkligande av Hannukainens och Rautuvaaras gruvområden
- Reservering för ett behov av järnvägsförbindelse från Rautuvaara via Luosu till Ylläsjarvi
- Utredning av en förbindelse för utveckling av spårbunden trafik norrut
- Förverkligande av rennäringen
- Utredning av behov av förbindelser för massarör, elledningar och bibana
- Utveckling av regionalvägen

I Lappland har landskapsprogrammet ersatts av ett Lapplandsavtal. Lapplandsavtalet är som landskapsprogram en lagstadgad strategi som styr utvecklingen av landskapet under de följande fyra åren.

Gällande Lapplandsavtal 2018–2021 har godkänts av Lapplands förbunds fullmäktige 27.11.2017. Det omfattar Lapplands framtidsbild 2040 samt regionutvecklingens strategiska riktlinjer för 2018–2021. Landskapsprogrammet är en lagstadgad gemensam viljeyttring för regionutvecklingen och inriktningen av strukturfondens medel 2018–2021.

Det tidigare Lapplandsavtalet 2014–2017 sammanförde två planeringsdokument för landskapet, landskapsstrategin 2040 och landskapsprogrammet 2014–2017 och ersatte Lapplands landskapsöversikt 2030.

Lapplandsavtalet 2018–2021 finns beskrivet på Lapplands förbunds webbplats. Nedan ges ett sammandrag av innehållet i Lapplandsavtalet 2018–2021 (www.lappi.fi/lapinliitto/lappi-sopimus):

Visionen för regionutvecklingen för åren 2018–2021 är följande: *"Lappland är arktiskt, öppet och intelligent. Vi producerar framgång på ett hållbart sätt i världens renaste landskap. #Rak-kauestaLappiin (Av kärlek till Lappland)."*

I landskapsprogrammet finns fyra strategiska val som styr regionutvecklingen:

- Den arktiska ekonomin stärks
- Arbete och kompetens förnyas i en gränslös omgivning
- Ren natur, god livsmiljö, kultur och fungerande service skapar välbästand
- God närbarhet möjliggör tillväxt och konkurrenskraft samt välbästand.
- Genomgående teman är: internationalism, hållbar utveckling och resurseffektivitet, främjande av koldioxidsnålt levnadssätt, digitalisering, aktion tillsammans, likvärdighet och jämlikhet mellan könen.

I Lapplands regionstrukturvision 2040 fungerar de olika centrumen som regionstrukturens stomme:

Västra Lapplands, Ishavets och Murmansks utvecklingskorridorer sammanbinder centrumen i Lappland med varandra och med grannländerna. Viktiga utvecklingszoner i landskapet är Bottenviksbägens industri- och energizon, turistzonerna samt Mellersta Lapplands mineralzoner. Läget för de olika funktionerna bestäms i hög grad av nätverket av Naturaområden. Viktiga globala projekt med tanke på Lapplands närbarhet är bl.a. den nord-östliga datakommunikationskabeln samt en järnvägsförbindelse till Ishavet.

Lapplandsavtalet har beretts under ledning av Lapplands förbund i nära samarbete med Lapplands NTM-central, Norra Österbottens NTM-centrals finansieringsenhet, Lapplands regionförvaltningsverk, kommunerna, läroinrättningarna och forskningsinstituterna samt områdets näringslivsaktörer, organisationer och andra samarbetsparter. Expertgrupp i Lappland är Landskapets sam-

arbetsgrupp (MYR) vars arbetsbeskrivning nu har utökats så att den omfattar mer än bara strukturfondsvksamheten.

4.3 Kommunens mål

Kolari kommunfullmäktige beslutade godkänna markanvändnings- och näringsstrategin 27.2.2017. Utgångspunkt då markanvändnings- och näringsstrategin utarbetades var att stöda och samordna utvecklingen av kommunens och regionens näringar genom markanvändningsmetoder. En viktig fråga i den här helheten är samordningen av turismen, gruvdriften och andra näringar.

Målen för markanvändnings- och näringsstrategin har sammanfattats på följande sätt:

- Miljövärdena beaktas i all verksamhet, ekologiskt tänkande
- Turismnäringen utvecklas och blir mångsidigare så att den kan bedrivas året runt
- Naturnäringarna har bevarats och de producerar högklassiga produkter
- Gruvdrift ska ske på ett sätt som är hållbart med tanke på samhället och miljön, och gruvdriften blir en betydelsefull näring i kommunen
- Kolaris naturresurser är betydande och de utnyttjas genom att förädlingsgraden i kommunen höjs så mycket som möjligt
- Samordning av olika näringar lyckas så att en mångsidig näringsstruktur kan skapas utan konflikter
- Boendemiljöernas trivsel utvecklas och den befintliga infrastrukturen utnyttjas
- Kolari har ett logistiskt betydelsefullt läge både för genomfartstrafiken och som knutpunkt
- Rennäringens verksamhetsförutsättningar ska tryggas

Åtgärder för att utveckla kommunens markanvändning beskrivs i följande figur:

Figur 18. Åtgärder för att utveckla Kolari kommuns markanvändning (Sweco 2016)

I anslutning till detaljplanerna har man för avsikt att ingå markanvändningsavtal enligt MBL 91 b § och andra behövliga avtal mellan kommunen och gruvbolaget samt eventuella andra parter för att planerna ska kunna genomföras. Med delgeneralplanen och detaljplanerna samt dessa avtal säkerställer man att kommunens mål ska kunna nås.

4.4 Mål med stöd av utgångsmaterialet

I samband med miljökonsekvensbedömningen har gruvprojektet planerats i en hållbar riktning beträffande miljökonsekvenser. Delgeneralplanen för gruvprojektet och detaljplanerna har utarbetats utgående från alternativ 4 som undersöktes i MKB. Dess miljökonsekvenser bedöms vara minst.

Verksamheterna på området som ska detaljplaneras har beskrivits i kapitel 2.2.2.

4.5 Mål baserade på områdets förhållanden och egenskaper samt MKB

- Natur – hur skyddet ska förverkligas. Så små konsekvenser som möjligt för myren Sotkavuomas naturtillstånd.
- Miljöstörningar – störningarna minimeras i enlighet med miljökonsekvensbedömningens resultat
- Så små konsekvenser som möjligt för landsvägstrafiken och landskapsbilden för dem som rör sig på vägen.

4.6 Intressenternas mål

Intressenternas mål har preciserats med ledning av responsen från intressenterna under planläggningsprocessens gång.

För att samordna turismen och gruvprojekten startade Kolari kommun en separat utredning.

Bemötandena av utlåtandena som inkommit om planutkastet finns som bilaga till beskrivningen.

4.7 Kontaktmyndighetens utlåtande och hur det har beaktats i planförslaget

MKB-förfarandet avslutades då kontaktmyndigheten gav sitt utlåtande om miljökonsekvensbeskrivningen 24.1.2014.

I kontaktmyndighetens utlåtande konstaterades i sammandrag:

I den fortsatta planeringen av projektet ska särskild vikt fästas vid att utreda projektets konsekvenser som sträcker sig över gränserna, begränsa de skadliga konsekvenserna och riskerna, uppfylla förutsättningarna för de tillstånd som krävs för projektet (bl.a. miljö- och vattenhushållningstillstånd) samt korrigera de brister som nämns i det här utlåtandet.

Det hade beslutats att en Naturabedömning skulle göras separat efter MKB-förfarandet. I kontaktmyndighetens utlåtande konstaterades att följande borde beaktas i Naturabedömningen:

- Konsekvenser för vattendragen: de aspekter som kontaktmyndigheten tar upp i sitt utlåtande beträffande vattendragens tillstånd ska beaktas
- Vid bedömning av konsekvenserna för naturtypen "naturliga större vattendrag" ska de arter som är specifika för den här naturtypen, nämligen lax och havsöring, beaktas.
- Kumulativa effekter tillsammans med Tapuli och Sahavaara gruvor.
- Samarbete med de svenska myndigheterna.

Ovannämnda aspekter har beaktats i Naturabedömningen. Naturabedömningen lämnades in 8.5.2014. NTM-centralen gav sitt utlåtande om den 15.9.2015. Utgående från utlåtandena gjordes en komplettering av Naturabedömningen 21.1.2016. Därefter lämnades ytterligare flera tilläggsutredningar och kompletteringar in till NTM-centralen, på dess begäran, bl.a. kompletteringar av miljötillståndsansökan. NTM-centralen gav 19.6.2017 ett utlåtande om kompletteringarna av Naturabedömningen. Utlåtandet om Naturabedömningen finns i planbeskrivningens bilaga 3 och utlåtandet om kompletteringarna av Naturabedömningen i bilaga 4.

Samarbetet med de svenska myndigheterna fortsätter vid behandlingen av delgeneralplanen för Hannukainen och detaljplanen för Rautuvaara.

Nedanstående tabell listar frågor som ska beaktas i planläggningen och som kontaktmyndigheten (NTM-centralen) fäste vikt vid i sitt utlåtande och som speciellt i detaljplaneringen kan beaktas. I beskrivningen av delgeneralplanen för gruvområdet i Hannukainen beskrivs det som ska beaktas i generalplanen.

Kontaktmyndighetens utlåtande	Hur det har beaktats i planen
Samarbetet mellan kommunen, landskapsförbundet och den projektansvariga för att samordna bedömningsförfarandet. Samordning av tidsplanerna för MKB och planläggningen.	De olika parterna har samarbetat och olika processer har samordnats, i tidsplanerna har det beaktats hur de olika processerna framskrider. MKB-förfarandet avslutas 2014. Därefter har olika samråd med myndigheterna ordnats, i synnerhet i anslutning till delgeneralplanen som utarbetas samtidigt.
Mera omfattande behandling av syftet med gruvan och behovet av en gruva.	Planbeskrivningen har kompletterats.
Nuläget i fråga om anskaffning av mark, tidsplan och principer för markanskaffning.	Detta avgörs inte i planen. I beskrivningen ges en redogörelse för markägarförhållandena. Inlösning av områden sker via andra förfaranden.
De tillstånd och bestämmelser som krävs för projektet ska samlas under en rubrik, likaså de myndigheter som behandlar dem.	Ett processdiagram med olika tillstånd och myndigheter har lagts till. Nu ingår också en verbal beskrivning av olika tillståndsförfaranden och olika myndigheters uppgifter i gruvprojektet.
Konsekvenser för de arter av häckande fåglar och flyttfåglar som ingår i fågeldirektivet, Sotkavuomas fågelvärden	Konsekvenserna för Sotkavuoma bedöms noggrannare i samband med detaljplanen för Rautuvaara.
Komplettering av bedömningen av landskapspåverkan: med en konsekvensbedömning av belysningen vintertid under turistsäsongen från september till april; på Kuertunturi, Niesaselkä Naturaområde och Paloselkä område med skyddad skog.	För att komplettera landskapspåverkan gjordes en separat utredning: Gruvprojektet i Hannukainen, kompletterande utredning av bedömningen av landskapspåverkan (Ramboll 20.5.2014). Utredningen har funnits som bilaga till planbeskrivningen och det väsentligaste innehållet nämns i planens konsekvensbedömning. Landskapsutredningen har gjorts på nytt genom att sammanföra de tidigare utredningarna och komplettera den speciellt utgående från responsen på delgeneralplanens 2:a planutkast. Den uppdaterade utredningen finns som bilaga till den här planbeskrivningen.
Om järnvägsspår läggs till borde de placeras väster om det befintliga spåret och byggnadernas avstånd från kanten av myren ska vara minst 100 meter.	Ett tilläggs-spår på bangården vid anrikningsverket i Rautuvaara har planerats väster om den nuvarande banan. Utrymmesreserveringen för det anges i detaljplanen för Rautuvaara.
I den fortsatta planeringen och vid planläggningsförfarandet på området ska projektets konsekvenser för turismen utredas ytterligare och i betydligt större omfattning än vad som gjordes i MKB:n.	Beträffande konsekvenserna för regionalekonomin har kommunen låtit göra en ny utredning. Resultaten av en undersökning vid Pellervo ekonomiska forskningsinstitut och VTT har beaktats i planbeskrivningen. Bedömningen har lagts till i delgeneralplanens beskrivning.
I den fortsatta planeringen är det viktigt att	Beaktas i den fortsatta planeringen och bl.a. i

koncentrera sig på att förhindra och begränsa förutsedda skadliga konsekvenser innan de hinner uppstå på olika platser.

miljö- och vattentillstånden.

5. PLANERINGSFASER

5.1 Detaljplanens planeringsbehov

I landskapsplanen för Fjällapland har områden för gruvdrift reserverats i Hannukainen och Rautuvaara. Med delgeneralplanen planeras noggrannare hur dessa reserveringar ska förverkligas och med detaljplanen görs ännu noggrannare planering än med delgeneralplanen.

Anriktningsverket är betydande i fråga om både storlek och konsekvenser. Därför måste bygglov för verket baseras på en detaljplan.

Området ingår i utmålet för gruvprojektet i Hannukainen.

5.2 Planeringsstart och därtill hörande beslut

Arbetet med att utarbeta en delgeneralplan och tillhörande behövliga detaljplaner har startat på ansökan av gruvbolaget, Northland Mines Oy.

Beslut om att detaljplanera gruvområdet i Hannukainen fattades av Kolari kommunstyrelse 22.11.2010 § 355 i samband med beslutet om att utarbeta en delgeneralplan.

Beslut om att starta detaljplaneringen av Rautuvaara industriområde fattades av Kolari kommunstyrelse 14.1.2013 § 27. Detaljplaneringen av Rautuvaara anriktningsverk påbörjades då man som resultat av MKB valde alternativ 4 som utgångspunkt för utvecklingen av gruvprojektet.

5.3 Deltagande och samverkan

Förfarandet för deltagande och samverkan samt planläggningens faser har beskrivits i programmet för deltagande och bedömning, som finns i beskrivningens bilaga 1.

I samband med att planen utarbetades skapades en kartresponstjänst baserad på geografisk information och den länkades till Kolari kommuns webbplats. I kartresponstjänsten kan intressenterna via internet sända sina åsikter och erfarenheter om området och projektet platsvis.

5.3.1 Planläggningsstart och program för deltagande och bedömning

Kungörelse om att programmet för deltagande och bedömning (PDB) för hela gruvprojektets delgeneralplan och gruvprojektets detaljplanering var offentligt framlagt gavs 12.5.2011 och det har sedan dess varit framlagt på anslagstavlan i Kolari kommuns tekniska verk och på Kolari kommuns webbplats.

För Rautuvaara fattades ett nytt beslut om planläggningsstart, och för Rautuvaara detaljplan utarbetades ett separat PDB 4.1.2013. Information om planläggningsstarten och programmet för deltagande och bedömning gavs genom en kungörelse i början av 2013. Programmet för deltagande och bedömning uppdaterades i samband med hörandet i planens beredningsfas 6.11.2013. Då kunde intressenterna ta ställning till PDB samtidigt med det övriga materialet i planutkastet.

Programmet för deltagande och bedömning uppdaterades också i samband med att planförslaget utarbetades.

5.3.2 Beredningsfasen

Planutkastet och dess beredningsmaterial var offentligt framlagt 2.12–31.12.2013 på tekniska verkets anslagstavla i Kolari kommun och på webbplatsen. Informationsmöte för allmänheten om planutkastet hölls 5.12.2013. Drygt 40 personer deltog i mötet.

Utlåtanden om planutkastet och beredningsmaterialet begärdes av myndigheterna och Kolari kommuns förvaltningar samt grannkommunerna.

Utlåtanden om planutkastet gavs av NTM-centralen i Lappland, Fingrid, Lapplands förbund, Trafikverket, Skogsforskningsinstitutet, Muonio kommun, Pajala kommun, Rovaniemi stad, Kolari kommuns byggnadsnämnd, Kolari kommuns tekniska nämnd, elbolaget Tornionlaakson Sähkö Oy, turismföreningen Ylläksen matkailuyhdistys ry och Äkäslompolo byförening.

Utkastet till detaljplan för Rautuvaara industriområde var offentligt framlagt samtidigt som utkastet till delgeneralplan för gruvområdet i Hannukainen, utkastet till detaljplan för gruvindustriområdet i Hannukainen och utkastet till detaljplan för Hannukainens byområde, så en del av utlåtandena och åsikterna om planen hade getts en enda gång för alla planer. Åsikterna från privatpersoner innehöll inga anmärkningar mot detaljplanen för Rautuvaara industriområde.

Bemötanden av utlåtandena om planutkastet finns som bilaga till planbeskrivningen.

5.3.3 Planförslag

Förslaget till detaljplan läggs fram offentligt i 30 dygn. Under den tiden kan kommunmedlemmarna och andra intressenter lämna in skriftliga anmärkningar om planförslaget. De som har lämnat in anmärkningar meddelas om kommunens motiverade ställningstagande till den inlämnade anmärkningen.

De inkomna utlåtandena och eventuella anmärkningar behandlas i kommunen och vid behov ordnas samråd.

5.3.4 Godkännande av planen

Detaljplanen godkänns av Kolari kommunfullmäktige.

Det går att överklaga beslutet om godkännande och planen till Rovaniemi förvaltningsdomstol och vidare till högsta förvaltningsdomstolen inom 30 dagar efter att beslutet om godkännande har tillkännagetts.

5.3.5 Tillställningar för samverkan samt möten för allmänheten

Hela gruvprojektet och dess planläggning har behandlats på flera möten för allmänheten och informationsmöten. I MKB-processen har ingått de tillställningar som krävs enligt lagen om MKB samt flera smågruppsmöten/-tillställningar. I samband med planläggningen har det dessutom ordnats möten för allmänheten och informationsmöten, fastän lagen inte kräver att sådana ska ordnas. Gruvbolagen, först Northland Mines Oy och senare Hannukainen Mining Oy, har också ordnat egna informations- och diskussionsmöten.

I samband med framläggningen av planutkastet hölls ett möte för allmänheten 5.12.2013. Drygt 40 personer deltog i mötet.

Ett samråd enligt 53 § i renskötsellagen angående delgeneralplanen hölls 4.9.2017.

I samband med planförslaget ordnas ett möte för allmänheten.

Våren 2017 tillsattes på kommunens initiativ en styrgrupp för att styra samverkan kring gruvprojektet i Hannukainen. I styrgruppen ingår representanter för turistföreningen Ylläksen Matkailuyhdistys ry, Ylläksen Markkinointi Oy, byföreningen Äkäslompolon Kyläyhdistys ry, Hannukainen Mining Oy, företagarföreningen Kolarin Yrittäjät ry och Kolari kommun. I styrgruppens arbete behandlas gruvbolagets kommunikation till intressentgruppen, bedömningen av projektets regionalekonomiska konsekvenser samt annan samverkan i anslutning till projektet.

Styrgruppen beslutade att öka informeringen om och samverkan kring gruvprojektet genom att ordna en särskild runda med möten för samverkan våren 2017. På de här mötena gick man temavis igenom olika frågor i anslutning till gruvprojektet. I mötena deltog representanter för gruvbolaget och kommunen samt olika sakkunniga i anslutning till de teman som behandlades. Det ordnades sammanlagt sex möten för samverkan och varje möte hade ca 40–60 deltagare. Mötena hölls i Kolari kommunbyrås fullmäktigesal.

Tidpunkterna för mötena för samverkan och deras teman år 2017 var:

- Plan för hur gruvprojektet ska genomföras, presentation av processen, tidsplan och viktiga påverkande aspekter den 9.3.2017
- Gruvprojektets vattenbalans samt konsekvenser för vattendragen 14.3.2017
- Buller- och dammpåverkan från gruvprojektet 21.3.2017
- Projektplan för uppskattning av konsekvenser för regionalekonomin 6.4.2017
- Konsekvenser för landskapet under gruvprojektets livscykel 20.4.2017
- Uppskattning av konsekvenserna för regionalekonomin – diskussionsmöte om resultaten 6.6.2017
- Turismens nuvarande situation och framtid 20.9.2017
- Brytning samt mätningar av ljudnivå och vibrationer under försöksverksamheten 26.10.2017
- Resultat av vattenundersökningarna under anriknings- och försöksverksamheten 16.11.2017
- Sammandrag från höstens tillställningar 14.12.2017

5.3.6 Myndighetssamarbete

Mellan Kolari kommun, Lapplands NTM-central samt andra berörda myndigheter hölls ett första myndighetssamråd om planläggningen i Rovaniemi 6.6.2011 beträffande hela planläggningen i Hannukainen. Då mötet hölls var det redan känt att ett behövt antal detaljplaner kommer att utarbetas för området. Avgränsningarna av detaljplanerna var dock ännu inte exakt klargjorda.

Myndighetssamråd i inledningsfasen av detaljplanearbetet för Rautuvaara industriområde hölls 13.3.2013 i Rovaniemi på Lapplands NTM-central.

Under planeringen har myndigheternas arbetsamråd hållits med Lapplands NTM-central och Lapplands förbund 30.1.2013, 13.3.2013, 19.3.2014, 21.5.2014, 20.11.2015, 7.6.2016 och 15.3.2017. Vid samråden har man främst behandlat delgeneralplanen för gruvområdet samt detaljplaner som vid behov ska utarbetas. Ett myndighetssamråd enbart om detaljplanerna hölls 30.11.2017.

I samband med MKB-förfarandet för gruvprojektet i Hannukainen har möten för styrgruppen hållits. Vid åtminstone en del av dessa behandlades frågor som rör planläggningen.

Utlåtanden om planutkastets beredningsmaterial och planförslaget begärs av berörda myndigheter.

Ett andra myndighetssamråd om förslaget till detaljplan ordnas efter att planförslaget har varit framlagt och anmärkningar och utlåtanden om det har kommit in.

Under planlägningsarbetets gång hålls vid behov arbetsamråd med myndigheterna.

5.3.7 Internationellt hörande och konsekvenser för Sverige

Beträffande Rautuvaara detaljplan tillämpas internationellt hörande, eftersom den verksamhet som Rautuvaara detaljplan ger möjlighet till orsakar sådana konsekvenser för Torne älv-Muonio älv att Sverige också kan påverkas. Till intressenterna på svenska sidan sänds en skriftlig begäran om utlåtande om planens beredningsmaterial och förslaget. Materialet sänds till dem översatt till svenska. Det svenska materialet sänds för kännedom också till Lapplands NTM-central.

Sveriges utlåtande från hörandet i planens beredningsfas har erhållits. En sammanställning av utlåtandena och planläggarens bemötande finns som bilaga till beskrivningen.

5.3.8 Planutkast

Det har inte utarbetats några alternativ till utkastet till delgeneralplan utan det har gjorts utgående från alternativ 4 som undersöktes i MKB samt gruvprojektets planer och delgeneralplanens utkast 1 för gruvområdet i Hannukainen. Avgränsningen av området som ska detaljplaneras anvisades i det första utkastet till delgeneralplan.

I planutkastet angavs det område där anrikningsverk, filtreringsanläggning och deras konstruktioner ska placeras.

Området som ska detaljplaneras omfattar cirka 67,7 ha, varav EKT/kem-kvartersområdets storlek är cirka 56 ha och det har getts byggrätt enligt exploateringsstalet $e=0,20$.

Som planbeteckning anvisades utöver EKT/kem-1 också beteckningen /sev (1,5 km):

EKT/kem-1 Kvartersområde för industri- och lagerbyggnader där byggnader för kontor, anrikningsverk, verkstad och lager i anslutning till gruvdrift samt andra byggnader, konstruktioner och anordningar som är nödvändiga för gruvdriften får placeras.

/sev (1,5 km) Anläggning som avses i Sevesodirektivet och som orsakar risk för storolycka/miljörisker. Talet inom parentes anger konsulteringszonens storlek.

Ylläksentie anvisades som landsvägsområde (LT) och banan som leder till Rautuvaara gamla gruva anvisades som järnvägsområde (LR).

5.3.9 Planförslag

Utgående från de preciserade planerna justerades detaljplanen efter planutkastet. Planområdets avgränsning justerades så att Sotkavuoma ligger utanför planområdet. Dessutom minskades byggrätten, och planbestämmelserna och delområdesavgränsningarna preciserades. Sevesobestämmelsen preciserades.

6. BESKRIVNING AV DETALJPLANEN

6.1 Planens struktur

På området som ska detaljplaneras placeras ett anrikningsverk dit krossad malm levereras med hjälp av ett transportband från Hannukainen. I Rautuvaara sker också torkning, lagring och lastning av produkten på tåg. På området byggs dessutom bl.a. kontor, personalrum samt konstruktioner för lastning av koncentrat i järnvägsvagnar, bl.a. lastningsspår, anslutningar till landsvägen och andra behövliga förbindelser samt hanteringsanordningar för dagvatten. Områdets dagvatten pumpas till vattenhanteringssystemet på området med anrikningssand.

Trafikområdena för Ylläksentie och järnvägen Kolari–Rautuvaara hör också till detaljplanen.

6.2 Dimensionering

Området som ska detaljplaneras omfattar ca 67,7 hektar. Planområdets arealer enligt markanvändning framgår av följande tabell:

Områdesreservering	Beskrivning av beteckningen	Byggrätt, m ² våningsyta	Areal, ha
EKT/kem-1	Kvartersområde för industri- och lagerbyggnader	70 000	55,92
LR	Järnvägsområde		6,0 ha
LT	Landsvägsområde		5,7 ha
Totalt		70 000	67 ha

Planens dimensioneringsuppgifter presenteras utförligare på planläggningens uppföljningsblankett som finns som bilaga till beskrivningen.

6.3 Områdesreserveringar

EKT/kem-1

Kvartersområde för industri- och lagerbyggnader där byggnader för kontor, anrikningsverk, verkstad och lager i anslutning till gruvdriften samt andra byggnader, konstruktioner och anordningar som är nödvändiga för gruvdriften får placeras.

Med beteckningen har anvisats hela det område som ska detaljplaneras i Rautuvaara frånsett områden reserverade för landsväg (LT) och järnväg (LR). I kvarteret har anvisats byggrätt 70 000 m² våningsyta.

I planen anvisas riktgivande körförbindelser inom området samt områdesreserveringar för ledningar. På området görs en reservering för ett transportband som ska passera under landsvägen. Områdets kant mot landsvägen samt kanten som gränsar till myrområdet har anvisats som tomtedel som ska bevaras i naturtillstånd. På detta sätt minskas skadlig landskapspåverkan mot landsvägen och naturpåverkan på myrområdet.

På området har anvisats riktgivande fördröjnings- och behandlingsområde för dagvatten. Vattnet som samlas i dagvattenbassängen pumpas enligt miljötillståndsansökan till vattenbehandlingsystemet vid området för anrikningssand i Rautuvaara.

Verksamheten som planeras på området klassificeras som en sådan anläggning som avses i Sevesodirektivet och som orsakar risk för storolycka/miljörisker. För kvartersområdet gäller beteckningen /sev (1,5 km) Anläggning som avses i Seveso III-direktivet och som orsakar risk för storolycka/miljörisker. Talet inom parentes anger konsulteringszonens storlek. Vid den noggranna planeringen av konsulteringszonen kring en anläggning som använder eller lagrar farliga kemikalier ska särskild vikt fästas vid miljöskyddet. Vid planeringen ska utlåtande av räddningsmyndigheten och Säkerhets- och kemikalieverket (Tukes) begäras för placering av funktioner innanför zonen.

På landsvägsområdet (LT) har tre platser för anslutning till området anvisats. Den södra är anrikningsverkets huvudanslutning, den mellersta är transportbandets serviceanslutning och den norra anslutningen är huvudsakligen avsedd för servicearbete i norra delen av anrikningsverkets område.

Sanitetsvattnet samlas upp och leds till kommunala Ylläksen Yhdyskuntatekninen Huolto Oy:s avloppsreningsverk i Rautuvaara. Den vattenmängd som arbetarna förbrukar uppskattas vara 20 m³ per dag eller cirka 7 300 m³ per år.

Dricksvatten fås från det kommunala vattenledningsnätet.

Enligt planen ska en värmecentral som använder trä- och torvbränslen samt lätt brännolja byggas i Rautuvaara.

Landsvägsområde.

Den del av Ylläksenties område som gränsar till kvartersområdet har anvisats som landsvägsområde. På landsvägsområdet har tre platser för anslutning till området anvisats.

Järnvägsområde.

Nuvarande järnväg som finns vid östra kanten av området.

6.4 Allmänna bestämmelser

Man har för avsikt att ingå markanvändningsavtal enligt 91b § i markanvändnings- och bygglagen och andra avtal mellan kommunen och gruvbolaget samt eventuellt med andra parter.

Dagvattenhanteringen och -avledningen ska ske enligt en särskild plan.

7. PLANENS KONSEKVENSER

Vid beredningen av detaljplanen bedöms konsekvenserna av att planen förverkligas på det sätt som förutsätts i markanvändnings- och bygglagen.

Konsekvensbedömningen av detaljplanen är baserad på de utredningar och konsekvensbedömningar som utarbetades i samband med gruvprojektets miljökonsekvensbedömningsförfarande samt de utredningar och konsekvensbedömningar som preciserats samtidigt som delgeneralplanen och miljötillståndsansökan har utarbetats. I konsekvensbedömningen presenteras också principerna för hur eventuella skadliga konsekvenser ska förhindras eller minskas.

7.1 Detaljplanens förhållande till de riksomfattande målen för områdesanvändningen

De riksomfattande målen för områdesanvändningen styr i första hand landskapsplanläggningen samt också generalplaneringen. I detaljplaneringen beaktas endast de särskilda målen. De ger flera planeringsanvisningar som har som mål att minska de skadliga miljökonsekvenserna.

Detaljplanen och dess planering styrs av följande mål som beskrivs i kapitel 3.1.

Detaljplanen stöder särskilt följande mål:

- Genom planering av områdesanvändningen ska man se till att det finns tillräckligt med tomtmark för att bygga arbetsplatser.
- Detaljplanen stöder en samhällsstruktur enligt landskapsplanen. Placeringen av anrikningsverket i omedelbar anslutning till den befintliga regionalvägen och järnvägen stöder användningen av den nuvarande infrastrukturen och är i enlighet med hållbar utveckling.

Följande mål har i hög grad styrt planeringen av området:

- Vid general- och detaljplaneringen ska förberedelser göras för ökande stormar, störtregn och tätortsöversvämningar. – Dagvattenhanteringen är planerad.
- Sådana aktiviteter som har en menlig inverkan på hälsan eller medför risk för olyckor placeras på tillräckligt långt avstånd från verksamheter som är känsliga för konsekvenserna. Anläggningar som kan orsaka risk för en storolycka samt transportrutter för farliga ämnen och kemikaliebangårdar som betjänar dem ska placeras tillräckligt långt från bostadsområden, områden med allmänna funktioner och områden som är känsliga med tanke på naturen. – Detaljplanen ligger på ett område långt från bebyggelsen.
- Vid områdesanvändningen ska behovet av skydd för grund- och ytvatten beaktas, likaså behoven av förbrukning. – Dagvattenhanteringen är planerad.

7.2 Detaljplanens förhållande till gällande landskapsplan

Detaljplanen som utarbetas motsvarar huvudanvändningsändamålet enligt Fjällapplands landskapsplan (EK, gruvområde). Det i landskapsplanen utmärkta behovet av en järnvägsförbindelse norrut påverkar inte detaljplanen. I förslaget till delgeneralplan som har utarbetats samtidigt är förbindelsebehovet anvisat på den plats där banan till nuvarande kalkgruva går. Inga rör för massatransport till Sverige ska enligt planen byggas utan malmen transporteras till Rautuvaara där ett anrikningsverk byggs. Området för anrikningsverket är anvisat i den här detaljplanen.

7.3 Detaljplanens förhållande till innehållskraven för en generalplan

Innehållskrav (MBL 39 §)	Detaljplan
När en generalplan utarbetas ska landskapsplanen beaktas på det sätt som bestäms ovan.	Den planerade detaljplanen motsvarar gällande landskapsplan. (se planbeskrivningens kapitel 3.2, 7.2)
När en generalplan utarbetas ska följande punkter beaktas: 1) att samhällsstrukturen fungerar, är ekonomisk och ekologiskt hållbar;	Lösningen är ekonomisk och med tanke på samhällsstrukturen funktionell. Detaljplanen är belägen på utmålsområdet i enlighet med landskapsplanen. På detaljplanens områden finns inga särskilda naturvärden.

	(se planbeskrivningens kapitel 7.4, 7.6, 7.13)
2) att den befintliga samhällsstrukturen utnyttjas	Den byggnation som planen möjliggör är baserad på den nuvarande samhällsstrukturen, speciellt landsvägs- och järnvägsnätet. Detaljplaneområdet kan anslutas till de tekniska servicenäten. (se planbeskrivningens kapitel 7.4)
3) att behov i anslutning till boendet och tillgången till service beaktas;	Med planen anvisas inget boende eller service och då detaljplanen fullföljs kräver det inte att ny service måste inrättas. Detaljplanen påverkar inte boende, fritidsbostäder och service som finns anvisade i gällande planer.
4) att trafiken, i synnerhet kollektivtrafiken och gång-, cykel- och mopedtrafiken, samt energiförsörjningen, vatten och avlopp och avfallshanteringen kan ordnas på ett ändamålsenligt och med tanke på miljön, naturtillgångarna och ekonomin hållbart sätt;	Ylläksentie har goda möjligheter för utveckling av kollektivtrafik och gång- och cykeltrafik. (se planbeskrivningens kapitel 7.9, 7.10)
5) att det ges möjligheter till en trygg, sund och för olika befolkningsgrupper balanserad livsmiljö;	Då planen fullföljs och under driften beaktas buller- och andra konsekvenser genom placeringen av byggnader, tillräckliga avstånd som fungerar som skyddszoner samt planbestämmelserna. För verksamhet enligt detaljplanen krävs miljötillstånd. I närheten finns inga störningskänsliga objekt. Detaljplaneområdet är anvisat med beteckningen EKT/kem-1 Kvartersområde för industri- och lagerbyggnader där byggnader för kontor, anrikningsverk, verkstad och lager i anslutning till gruvdrift samt andra byggnader, konstruktioner och anordningar som är nödvändiga för gruvdriften får placeras. För området gäller Sevesodirektivet som är angivet i detaljplanen. Kring området upprättas dessutom i förslaget till delgeneralplan en konsulteringszon enligt Sevesodirektivet och i grus säkerhetstillståndet en skyddszon. Inom skyddszonen finns inga störningskänsliga objekt. (se planbeskrivningens kapitel 7.5, 7.8, 7.16, 7.17, 7.20 och 7.22)
6) att det ordnas verksamhetsförutsättningar för kommunens näringsliv;	Då gruvprojektet genomförs förbättras företagens verksamhetsförutsättningar på orten och därigenom främjas näringslivets möjligheter på orten. (se planbeskrivningens kapitel 7.6, 7.7, 7.17, 7.18 och 7.19)
7) att miljöolägenheterna minskas;	Detaljpanelösningen är baserad på alternativ 4, som valdes efter gruvprojektets MKB. Det ansågs vara bäst utgående från miljökonsekvenserna. I samband med planen har en bullerutredning

	gjorts. Planen innehåller bestämmelser om dagvattenhanteringen. Konsekvenserna för bl.a. Sotkavuomaa har bedömts i planen. (se planbeskrivningens kapitel 2.2.4, 2.2.6, 7.21 och 7.23)
8) att den byggda miljön, landskapet och naturvärdena värnas; samt	På området som ska planläggas har inga betydande landskaps- eller naturvärden hittats. Läget i närheten av Sotkavuoma har beaktats i planavgränsningen och planbestämmelserna. I detaljplanen anvisas skyddszoner som minskar konsekvenserna för landskapet. (se planbeskrivningens kapitel 7.11, 7.12, 7.13 och 7.15)
9) att det finns tillräckligt med områden som lämpar sig för rekreation	På området finns inget behov av att reservera rekreationsplatser. Det finns rekreationsområden i både kyrkbyns tätort och i Äkäslompolo, Luosu och Ylläsjärvi. (se planbeskrivningens kapitel 7.8)
Generalplanen får inte orsaka markägare eller andra rättsinnehavare oskäliga olägenheter.	Genom utmålsbeslutet får gruvbolaget rätt att använda området. I utmålsförrättningen bestäms den ersättning som markägarna ska få. Då planen fullföljs orsakar det därför inte områdets markägare eller andra rättsinnehavare oskäliga olägenheter. (se planbeskrivningens kapitel 2.4.9)

7.4 Konsekvenser för byggd miljö, samhällsstruktur och markanvändning

På området som ska detaljplaneras eller i dess omedelbara närhet finns ingen fast bebyggelse eller fritidsbostäder och inga detaljplanerade områden.

Detaljplanen som utarbetas är i enlighet med gällande landskapsplan för Fjällapland. I delgeneralplanen för gruvområdet i Hannukainen som samtidigt pågår har det anvisats områden som ska detaljplaneras.

Viktiga tillstånd för att gruvan ska kunna anläggas och gruvdriften starta är utmålsbeslut och miljötillstånd. Bygglov för viktiga byggnader: anrikningsverk, produktions-, kontors- och lagerbyggnader ska baseras på en detaljplan eller avgörande om planeringsbehov. Detaljplanerna utarbetas samtidigt som delgeneralplanen.

7.5 Konsekvenser för arbetsplatser och näringsverksamhet

Detaljplanen gör det möjligt att förverkliga anrikningsverket och filtreringsanläggningen, som utgör en väsentlig del av gruvprojektet.

Då hela gruvprojektet genomförs kommer det att ge upphov till ett betydande arbetsplats- och industriområde intill regionalvägen Kolari – Rautuvaara – Äkäslompolo. Projektets alla funktioner stöder sig på det nuvarande landsvägsnätet.

7.6 Konsekvenser för ekonomin

Att fullfölja detaljplanen är en viktig del av hela gruvprojektet och gruvdriften. Speciellt att anrikningsverket, som möjliggörs av detaljplanen, kan anläggas på området är viktigt för Kolari kommun.

Gruvdriften är av stor betydelse för näringarna och sysselsättningen i Lapland och landskapets mål är att dess andel ytterligare ska öka. Berggrunden i Lapland är ställvis mycket malmrik och strategin för landskapet Lapland är att skapa möjligheter att utveckla och investera i gruvdrift.

En betydande positiv ekonomisk konsekvens av gruvprojektet börjar redan under byggtiden, då gruvbolaget och underleverantörerna gör lokala anskaffningar (material och tjänster) samt sysselsätter områdets befolkning. Efterfrågan på offentlig service kommer att öka, då befolkningen tack vare projektet ökar och åldersstrukturen förändras.

Hela gruvprojektet sysselsätter ett stort antal människor. Under driften kommer gruvan att sysselsätta 350–400 personer. Det innebär att områdets arbetslöshet kommer att minska.

Då invånarantalet i området ökar, ökar samtidigt också behovet av samhällsservice (hälsovårdstjänster, boende och inkvartering, socialservice och annan kommunal service). Behovet av service är som störst under driften, då antalet anställda är som störst. Detta innebär utmaningar för att servicen ska räcka till i Kolari kommun och dess omgivning. Samhällsservicen i området Kolari, Kittilä och Muonio är dock ursprungligen dimensionerad för ett större invånarantal. Därför behöver tilläggservice inte nödvändigtvis byggas ut, men mer personal behövs.

Då gruvan stängs förändras och minskar behovet av service, vilket kommer att kräva anpassningsåtgärder för

- kommunekonomin på kort och lång sikt, investeringar och skatteintäkter
- privatekonomin, investeringar och ersättningar
- statsekonomin

I detaljplanen anvisas inga sådana markanvändningslösningar som skulle medföra kostnader för Kolari kommun. Vid behov kommer man att komma överens om vem som ska stå för kostnaderna och eventuell delning av dem genom markanvändningsavtal eller andra avtal.

7.7 Konsekvenser för turismen

Kommunen har låtit göra en utredning om samordning av gruvdriften och turismen.

Enligt uppskattning medför gruvan både positiva och negativa konsekvenser för turismen.

I landskapsplanen finns ett utvecklingsområde för turismen i Ylläs utmärkt. Området som ska detaljplaneras och gruvan sträcker sig inte fram till det området.

I samband med MKB för gruvprojektet och delgeneralplanen har hela gruvans konsekvenser för turismen bedömts. På detaljplaneområdet eller i dess omedelbara närhet finns inga objekt som är viktiga för turismen.

I åsikterna om utkastet till delgeneralplan och i intervjuundersökningarna har det framkommit att turistföretagarna upplever att gruvdriften försvårar utvecklingen av turistverksamheten i Ylläs. Gruvdriften ses som en risk för turismens rykte som är baserat på områdets rena natur. Gruvans godtagbarhet förbättras om miljöriskerna inte blir verklighet.

7.8 Konsekvenser för rekreationen

Detaljplanen för anrikningsverket påverkar inte rekreationen.

7.9 Konsekvenser för trafiken, trafikregleringen och trafiksäkerheten

För att detaljplanen ska kunna genomföras måste tre nya anslutningar till Ylläksentie byggas. Anslutningarnas platser har undersökts i samband med planläggningen. För att anslutningarna ska kunna byggas krävs anslutningstillstånd av Lapplands NTM-central.

Då detaljplanen fullföljs kommer trafikmängden att öka. Ökningen beror på person- och service- trafik. Trafikökningen bedöms bli måttlig. Enligt planen ska malmen anrikas vid anrikningsverket i Rautuvaara. Därifrån transporteras koncentratet per järnväg till en finländsk hamn.

I detaljplanen för Rautuvaara gruvindustriområde beaktas planerna för en förbättring av järnvägen och behövliga utrymmesreserveringar. Enligt planen ska ett tilläggs-spår vid anrikningsverket byggas väster om den nuvarande banan. Trafikverket följer upp hur gruvprojektet förverkligas och överväger att elektrifiera banan Torneå–Kolari–Rautuvaara. Elektrifiering gör tågtrafiken snabbare och det är förmånligare än att använda diesellok. En förbättring av banan förbättrar möjligheterna att bygga en bana på sträckan Kolari–Kittilä.

Trafiken mellan Finland och Sverige kan öka via arbetarnas och servicens trafik.

7.10 Konsekvenser för teknisk försörjning

Anrikningsverket kopplas till elnätet via Rautuvaara elstation.

Då detaljplanen förverkligas måste vattentjänstledningar byggas enligt en separat plan.

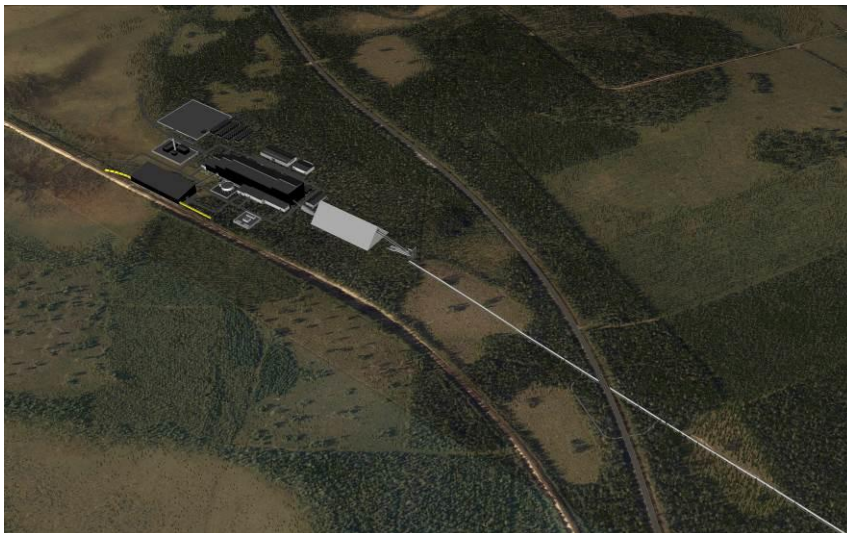
7.11 Konsekvenser för landskapet

Hela gruvprojektets inverkan på landskapet har bedömts i miljökonsekvensbedömningen, och konsekvensbedömningen har kompletterats och preciserats i samband med delgeneralplanen för gruvområdet i Hannukainen.

Då gruvområdena i Hannukainen och Rautuvaara byggs kommer det att förändra landskapets form, färg och struktur. Då gruvan med tillhörande industriområden anläggs samt dess verksamhet pågår kommer det att orsaka direkta och synliga konsekvenser för landskapet. En faktor som påverkar landskapet och hur det upplevs är också industriområdets belysning.

Byggnaderna och konstruktionerna som finns anvisade på kvartersområdet för industri- och lagerbyggnader i Rautuvaara sammanhänger med gruvindustriområdet som är anvisat i förslaget till delgeneralplan för Rautuvaaraområdet samt gruvans avfallshanterings- och deponeringsområde. Hela gruvprojektet påverkar ett relativt stort område, men projektets synlighet i omgivningen är dock begränsad. Konstruktionerna från den gamla gruvdriften på Rautuvaaraområdet minskar områdets känslighet för de förändringar som nybyggnationen för med sig.

Byggnaderna i kvartersområdet för industri- och lagerbyggnader i Rautuvaara kommer att synas mest till Ylläksentie som löper förbi området. I detaljplanen finns det anvisat i kvartersområdet som gränsar till Ylläksentie en tomt del som ska bevaras i naturtillstånd som en 35–100 m bred zon, som minskar byggnationens synlighet till Ylläksentie. De nya byggnaderna kan ställvis synas mellan träden till Ylläksentie, vilket framgår av visualiseringarna enligt en virtuell modell (Figur 19 - Figur 21).

Figur 19. Rautuvaara industriområde på en bild från den virtuella modellen (Ramboll 2016).

Figur 20. Vy vid ankomst längs Ylläksentie mot norr och Rautuvaara industriområde. Bilden är baserad på en virtuell modell (Ramboll 2016).

Figur 21. Vy vid ankomst längs Ylläsentie mot norr och Rautuvaara industriområde. Bilden är baserad på en virtuell modell (Ramboll 2016).

Den nuvarande bassängen för anrikningssand i Rautuvaara samt gruvtornet syns till Ylläs västsluttning och ställvis till de mera öppna områdena på de närmare belägna höjdernas sluttningar. Vid gynnsamt väder kan de nya byggnaderna också synas i fjärrlandskapet till högt belägna öppna områden, men det långa avståndet gör det svårare att urskilja konstruktionerna.

Det finns ännu inga planer för belysningen av gruvindustriområdets funktioner i Rautuvaara, så bedömningen av belysningens inverkan på landskapet är baserad på antaganden om belysningens placering och styrka. Belysningen påverkan i landskapet berör inte bara det egentliga gruvområdet och dess omedelbara näromgivning utan utgör också en förändring i fjärrlandskapet under den mörka tiden. Till exempel belysningen på områdena i Rautuvaara och Hannukainen kommer att synas till fjället Ylläs i form av nya ljuspunkter i ett annars ganska mörkt landskap. Då det är mulet och mörkt kan belysningen också upptäckas som ett sken i atmosfären, om sikten ändå är måttlig.

Belysningens synlighet beror på många olika faktorer såsom antalet belysningsanordningar, höjddimension, typ, läge, riktning och effekt samt de rådande väderförhållandena och belysningsförhållandena vid iakttagelsepunkten. Belysningens inverkan på landskapet har bedömts bli liten eller betydelselös, om mängden störande ljus minimeras.

Då gruvan stängs kommer projektområdet att efterbehandlas så att det så väl som möjligt påminner om situationen före gruvdriften.

7.12 Konsekvenser för kulturmiljön

På området som ska detaljplaneras eller i dess närhet finns inga objekt som är betydelsefulla eller viktiga för kulturmiljön.

7.13 Konsekvenser för naturen och naturmiljön

7.13.1 Konsekvenser för vegetation, naturtyper samt naturens mångfald

På området som ska detaljplaneras observerades inga naturtyper som är klassificerade som hotade i Norra Finland, inga sådana objekt som avses i vattenlagen 2 kap. 11 § och inga växtarter som är hotade eller ingår i habitatdirektivets bilaga IV. Områdena som ska detaljplaneras består huvudsakligen av gallringsbestånd som har skötts genom skogsbruksåtgärder. Då området byggs kommer träden och ytjorden att avlägsnas och marken på området kommer att bearbetas. En del av jorden byts ut mot jordmaterial med större bärighet. Konsekvenserna blir långvariga och speciellt på myrmarksområdena också permanenta. Konsekvensernas betydelse minskar dock av att området som ska detaljplaneras ligger huvudsakligen på områden som ändrats från sitt naturtillstånd genom skogsbruksåtgärder, antalet arter är litet och arterna är ordinära. Dessutom finns det rikligt med motsvarande moskogor som har behandlats genom skogsbruksåtgärder och karga myrmarker i omgivningen kring området som ska detaljplaneras. Som helhet bedöms konsekvenserna för vegetationen och naturtyperna samt naturens mångfald bli små.

7.13.2 Konsekvenser för faunan

Djuren som lever på området som ska delgeneralplaneras inklusive detaljplaneområdet består av ordinära arter med stort individantal. Därför har deras känslighet för gruvdriften bedömts vara liten. På området eller i dess omedelbara närhet har inga stora rovdjur (varg, lo, björn, järv) observerats. Flygekorre har inte heller observerats på området som ska delgeneralplaneras. Konse-

kvenserna för de här arterna har bedömts bli små eller betydelselösa eller också påverkas arterna inte alls.

Den enda fladdermusarten som förekommer i Nordbotten är nordfladdermus. Ett fåtal individer av den här arten noterades. På området som ska detaljplaneras har inga fladdermöss observerats och de näringsfattiga moskogarna på detaljplaneområdet bedöms ha mycket liten betydelse för fladdermössen. Konsekvensen för nordfladdermus på detaljplaneområdet bedöms därför bli betydelslös.

På Rautuvaaraområdet är den beräknade fågeltätheten normal för regionen. Området som ska detaljplaneras ligger huvudsakligen i karga moskogar där antalet fågelarter och häckande par typiskt är ganska litet. I den omedelbara närheten av området som ska detaljplaneras finns Sotkavuomas fuktiga aapamyrområde som är klassificerat som värdefullt beträffande fågelbeståndet. Industriområdena som har planerats på området som ska detaljplaneras är planerade så att de påverkar myrområdet så litet som möjligt. Dagvattnet från gårdsområdena leds till behandlingssystemet på området för anrikningssand. Det här dränerar inte nämnvärt myrområdet, och konsekvenserna för fåglarna på området som ska detaljplaneras bedöms därför bli högst måttliga.

7.13.3 Konsekvenser för naturskyddet

Vattendrag som motsvarar det som avses i vattenlagen och som ligger på delgeneralplaneområdet ingår i Naturaområdet Muonio älv-Torne älvs vattenområde. På svenska sidan finns Naturaområdet Torne och Kalix älvssystem och öster om området för anrikningssand i Rautuvaara, utanför delgeneralplaneområdet, finns Niesaselkä Naturaområde.

Den egentliga Naturabedömningen presenteras i en särskild rapport om Naturabedömningen (Gruvprojektet i Hannukainen, Naturabedömning, Ramboll 7.5.2014).

Den Naturabedömning som gjorts i enlighet med Lapplands NTM-centrals Naturautlåtande 15.9.2015 är tillräcklig beträffande Niesaselkä Naturaområde, och enligt de uppgifter som presenterats kommer gruvprojektet inte att ha någon påtagligt försämrande inverkan på skyddsmotiveringarna för Niesaselkä Naturaområde.

När det gäller Torne-Muonio älvs Naturaområde förutsatte NTM-centralen att bedömningen ska kompletteras speciellt beträffande vilken betydelse de förändringar som sker i vattendragen inom gruvprojektets influensområde har som helhet för naturtypen Naturliga större vattendrag av fenoskandisk typ.

Under åren 2016–2017 gjordes flera kompletteringar av Naturabedömningen efter att utlåtandet om Naturabedömningen hade erhållits. Kompletteringarna gällde utterns boplatser, flodpärlmussla och konsekvenserna för öringens levnadsförhållanden.

Ytterligare kompletteringar som har beaktats gäller en till miljötillståndsansökan hörande utredning av vattenhantering och -behandling, konsekvenser för laxfiskarna, stängning av gruvan och riskhantering.

NTM-centralens utlåtande om kompletteringarna av Naturabedömningen kom 19.6.2017. Fastän det har hänvisats till brister i bedömningen anser Lapplands NTM-central i utlåtandet att bedömningen kan anses vara tillräcklig för att bedöma om gruvprojektet i Hannukainen kännbart försämrar de naturvärden för vilka Torne–Muonio älvs vattenområde har godkänts att införlivas i nätverket Natura 2000.

I utlåtandets slutsatser konstateras: "Utgående från Naturabedömningen och annat tillgängligt material anser NTM-centralen dock att byggandet och förverkligandet av gruvprojektet inte påtagligt försämrar skyddsmotiveringarna för Naturaområdet Torne-Muonio älvs vattenområde, förutsatt att man i projektets tillståndsbehandling beaktar det som i detta utlåtande nämns om hur projektet ska genomföras och hur olägenheterna ska minskas. Genom åtgärderna för att minska konsekvenserna kan man försäkra sig om att projektet inte kännbart försämrar skyddsgrunderna."

Planeringen av åtgärder för att minska de skadliga konsekvenserna har fortsatt under tillståndsfasen.

På grund av avståndet bedöms området som ska detaljplaneras inte påverka Niesaselkä Naturaområde eller skyddsområden och skyddsprogramområden som ligger längre bort.

I närheten av anrikningsverket finns Sotkavuomas värdefulla fågelområde. Anrikningsverket är planerat så att det påverkar myrområdet så litet som möjligt. Dagvattnet från anrikningsverkets gårdsområden leds till behandlingssystemet på området för anrikningssand. Detta dränerar dock inte myrområdet nämnvärt.

7.14 Konsekvenser för marken och berggrunden

Detaljplanen påverkar inte marken och berggrunden.

7.15 Konsekvenser för yt- och grundvattnet

På området som ska detaljplaneras eller i dess omedelbara närhet finns inget yt- eller grundvattnet.

Råvattnet för anrikningsverket samlas upp från Hannukainen- och Rautuvaaraområdena och lagras i vattenbassänger. Utöver vattnet som samlas upp på området behövs inget annat råvatten.

Fabriksområdets dagvatten pumpas till vattenbehandlingssystemet på området med anrikningssand.

7.16 Konsekvenser för klimatet och luftkvaliteten

Anrikningsverket och värmeverket som ska byggas på detaljplaneområdet kommer att följa miljötillståndets villkor så att de inte orsakar skadliga konsekvenser i omgivningen.

7.17 Konsekvenser för rennäringsen

Anrikningsverkets område hägnas in. På så sätt hindras renar från att komma in på området.

Den ökade trafiken på järnvägen och landsvägarna kommer att orsaka renskador som ersätts enligt lagstiftningen.

7.18 Konsekvenser för utnyttjande av naturresurserna

Genom gruvprojektet utnyttjas malmförekomsten i Hannukainen.

7.19 Konsekvenser för jord- och skogsbruket

Anrikningsverket orsakar utsläpp i luften. Detta regleras i miljötillståndet. I närheten av området finns ingen bebyggelse, så det uppstår inga konsekvenser för människornas hälsa.

Den ökande trafiken innebär utmaningar för trafiksäkerheten, speciellt för planeringen av anslutningarna.

7.20 Konsekvenser för miljöskydd och miljöstörningar

Detaljplaneområdets funktioner regleras av miljöskyddslagen och gruvlagen. Då dessa lagar följs kommer detaljplanen inte att orsaka någon oskäligen belastning av miljön.

7.21 Konsekvenser för levnadsförhållanden, trivsel och säkerhet

Anrikningsverket orsakar utsläpp i luften. Detta regleras i miljötillståndet. I närheten av området finns ingen bebyggelse, så det uppstår inga konsekvenser för människornas hälsa.

Den ökande trafiken innebär utmaningar för trafiksäkerheten, speciellt för planeringen av anslutningarna.

7.22 Sociala konsekvenser

Enbart att detaljplanen genomförs orsakar inga betydande sociala konsekvenser. Detaljplanen utgör dock en central del av gruvprojektet och detaljplanen förverkligas inte om inte hela gruvprojektet förverkligas, så de sociala konsekvenserna har granskats utgående från att hela gruvprojektet ska förverkligas.

Bedömningen av gruvprojektets sociala konsekvenser gjordes som en separat utredning i MKB (Sosiaalisten vaikutusten arviointi, Pöyry Finland Oy 2013) (Bedömning av sociala konsekvenser). Nedanstående bedömning är baserad på ifrågavarande utredning. I projektet har dessutom en separat utredning om rennäringsen gjorts (Itkonen 2012).

I bedömningen av de sociala konsekvenserna identifierades tre olika grupper som påverkas: lokalbefolkningen, rennäringsen och en intressentgrupp bestående av många olika sektorer.

Användningen av gruvområdets näromgivning för rekreation kan något minska eller bli störd till följd av projektet. Användningen av områdena för rekreation bland invånare och stugägare i

Hannukainens närområde kan bli störd av olika miljökonsekvenser, exempelvis buller. Detaljplanens funktioner orsakar inte buller som överskrider riktvärdena vid bebyggelsen i närområdet.

För jakten orsakar gruvdriften olägenheter direkt genom att jaktområdena minskar och bytesdjuren börjar undvika områdena på grund av buller. För turister som tillfälligt vistas i området bedöms projektet inte orsaka några betydande rekreationsolägenheter, eftersom Hannukainenområdet inte är ett särskilt viktigt område för turismen. För att minska konsekvenserna kan man vid behov söka nya platser för rekreationsverksamheten samt minska miljökonsekvenserna, exempelvis bullret.

De största förändringarna i områdets samhällsstruktur kommer att ske under driften, då folk i arbetsför ålder med familjer flyttar till området och områdets befolkningsstruktur samtidigt balanseras. I stängningsfasen, då en del av befolkningen flyttar bort, kommer befolkningsstrukturen i området sannolikt åter att förändras så att majoritet börjar bestå av äldre personer. Projektet kan ha vissa negativa konsekvenser för den sociala sammanhållningen i området och det kan ske förändringar i det sociala beteendet, då folk från andra orter flyttar till området. Å andra sidan är lokalbefolkningen via turismen van med att folk från andra orter besöker området under vissa säsonger. Därför kommer flyttningsrörelsen till följd av projektet sannolikt inte att orsaka några stora problem.

7.23 Detaljplanens rättsverkningar (MBL 58 §)

Inga byggnader får byggas i strid med detaljplanen (bygginskränkning).

Miljötillstånd får inte beviljas i strid med detaljplanen.

7.24 Miljöstörningsfaktorer

Miljöstörningarna från gruvdriften regleras i gruvans miljötillstånd.

8. FÖRVERKLIGANDE AV DETALJPLANEN

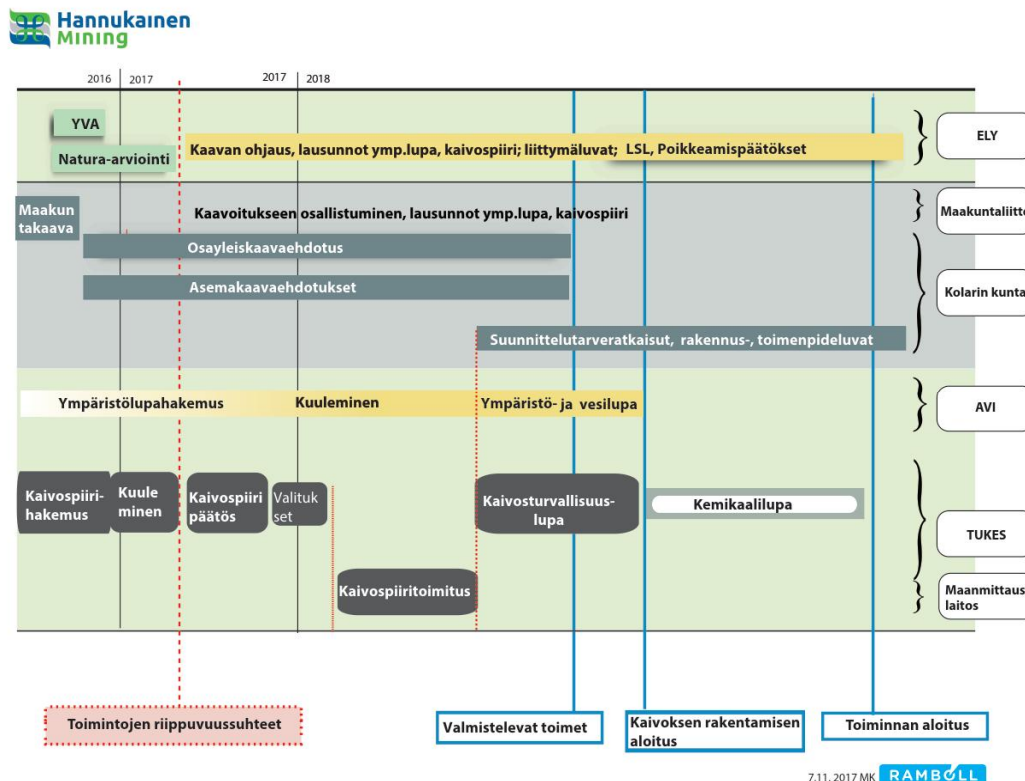
Utmålsansökan för gruvprojektet i Hannukainen lämnades in till Arbets- och näringsministeriet i slutet av 2010 enligt då gällande lag. Därför tillämpas den gamla gruvlagen (503/1965) på gruvprojektet. Utmålsbeslut gavs 18.9.2017. Ett förverkligande av planen styrs via separata planer samt behövliga tillstånd. För att förverkliga hela gruvan krävs följande tillstånd: utmålsbeslut och utmålsförrättning, gruvsäkerhetstillstånd, miljötillstånd inklusive tillstånd enligt vattenlagen, eventuella undantagslov enligt naturvårdslagen, kemikalietillstånd, tillstånd enligt landsvägslagen för att få bygga väganslutningar och för andra byggåtgärder, tillstånd enligt banlagen för att förbättra järnvägen, dammsäkerhetstillstånd samt bygglov, åtgärdstillstånd och tillstånd för miljöåtgärder.

För de centrala byggområdena utarbetas detaljplaner. Samtidigt som detaljplanen för gruvindustriområdet i Hannukainen och detaljplanen för Rautuvaara utarbetas har en delgeneralplan utarbetats för ett större område. Utanför detaljplaneområdena kan byggloven vara baserade på avgörande om planeringsbehov som styrs av delgeneralplanen.

För att den här detaljplanen ska kunna fullföljas krävs bl.a. bygglov, anslutningstillstånd och miljötillstånd.

Man har för avsikt att ingå markanvändningsavtal enligt 91b § i markanvändnings- och bygglagen och andra avtal mellan kommunen och gruvbolaget samt eventuellt med andra parter. Markanvändningsavtal kan ingås bindande för parterna efter att planutkastet eller -förslaget har varit offentligt framlagt. Genom markanvändningsavtal kan man komma överens om rättigheter och skyldigheter mellan parterna.

Följande diagram beskriver de olika stegen i tillståndsförfarandena och hur de är förknippade med varandra:

Figur 22. Processdiagram över myndighetslov och beslut som krävs för att bygga gruvan och för verksamheten.

Utmålsbeslut och utmålsförrättning

Utmålsansökan har behandlats av Säkerhetsteknikcentralen Tukes.

För att utnyttja gruvmineraler enligt 40 § i gruvlagen (503/1965) krävs att gruvrätt upprättas. Gruvrätt kan beviljas en sökande efter en utmålsförrättning enligt 4 kapitlet i gruvlagen

(503/1965). Beslut om utmålsförrättning (utmålsläggning) kan ske om utmålsansökan uppfyller kraven i gruvlagen.

Utmålsärendet blev aktuellt vid arbets- och näringsministeriet 22.12.2010 genom Northlan Mines Oy:s ansökan. Gruvlagen (503/1965) har upphävts genom den gruvlag (621/2011) som trädde i kraft 1.7.2011. Enligt den överförs de ärenden som var aktuella vid arbets- och näringsministeriet med stöd av den upphävda gruvlagen till Säkerhets- och kemikalieverket (Tukes), som nu är gruvmyndighet. Ansökningar som inkommit före 1.7.2011 avgörs enligt gruvlagen (503/1965) med beaktande av övergångsbestämmelserna i gruvlagen (621/2011).

Hannukainen Mining Oy lämnade in sin utmålsansökan till Säkerhetsteknikcentralen (TUKES). Utmålsbeslut gavs 18.9.2017.

I utmålsansökan finns en uppräknig av de fastigheter (fastighetens namn, registernummer, areal) som utmålet består av samt hela utmålets areal. I utmålsansökan och dess bilagor anges följande uppgifter:

- Ändringar och kompletteringar av tidigare ansökan
- Planläggningssituation
- Områdets geologi och undersökningar som gjorts
- Mineraltillgångar
- Malmresurser enligt brytningsplanen
- Utredning av verksamhetens lönsamhet
- Allmän beskrivning av projektet
- Dispositionsplan
- Projektets huvudfunktioner
- MKB-förfarande
- Sammandrag av miljöfrågorna
- Samråd ordnat av myndigheterna
- Bestämmelser som ska ges i gruvtillståndet för att trygga allmänna och privata intressen
- Grupper som finns inom projektets influensområde
- Begäran om utlåtanden samt hörande av berörda parter
- Gruvmyndighetens preliminära meddelande

Gruvsäkerhetstillstånd

För byggande av en gruva och produktionsverksamhet krävs gruvssäkerhetstillstånd. Gruvsäkerhetstillståndet ersätter i den nya gruvlagen (621/2011) godkännande av utredningsplanen enligt den gamla gruvlagen (503/1965). Gruvsäkerhetstillstånd ansöks av Tukes. I 122 § i gruvlagen (621/2011) anges vad ansökan ska innehålla. Dessutom ska kraven i 20 § i gruvförordningen (391/2012) och i 3 § i gruvssäkerhetsförordningen (1571/2011) beaktas. Till ansökan bifogas uppgifter om den sökande samt bl.a. de verksamhetsprinciper gruvdriftens idkare följer för att förhindra olyckor, en uppskattning av sådant som äventyrar gruvssäkerheten samt gruvans interna räddningsplan och en utredningsplan.

Kemikalietillstånd

För en produktionsanläggning som bedriver omfattande industriell hantering och lagring av farliga kemikalier ska tillstånd av Tukes sökas. Omfattningen av anläggningens verksamhet bestäms enligt kemikaliemängden och dess farlighet. I tillståndet anges villkor för verksamheten och anläggningen inspekteras innan den tas i drift.

Miljö tillstånd och tillstånd enligt vattenlagen

För gruvprojektet ska miljö tillstånd enligt miljöskyddslagen (527/2014) ansökas. I miljö tillståndsansökan ingår också de tillstånd som krävs enligt vattenlagen i enlighet med vad som stadgas i 47 § i miljöskyddslagen. Tillstånden för gruvprojektet i Hannukainen behandlas av Norra Finlands regionförvaltningsverk, RFV. Hannukainen Mining Oy har lämnat in miljö tillståndsansökan till RFV som har kungjort ansökan 15.5–29.6.2017.

I miljö tillståndet anges villkor och bestämmelser för byggande, drift och stängning av gruvan. Med tillståndet regleras gruvans verksamhet under olika tider på dygnet och året. Genom tillståndet regleras buller och utsläpp från gruvdriften i förhållande till störningskänsliga ställen i närheten. Med tillståndet ges rätt att avleda vatten till vattendragen enligt de mängd- och kvalitetsvillkor som anges i tillståndet. Med tillståndet ges också rätt att ta vatten från vattendragen och grundvatten ur marken.

Bolaget fattar inget investeringsbeslut om att bygga gruvan förrän miljö- och vattentillståndets innehåll är bekräftat.

Avgöranden om planeringsbehov, bygglov och åtgärdstillstånd

Bygglov som beviljas på delgeneralplanens område ska basera sig på detaljplanen eller på avgörande om planeringsbehov, eftersom det i delgeneralplanen finns en bestämmelse om att hela området är område i behov av planering.

I utmålsbeslutet bestäms de byggåtgärder för gruvan som med stöd av beslutet kan genomföras. För andra byggåtgärder krävs åtgärdstillstånd av kommunen.

8.1 Olika myndigheters uppgift i förfaranden som hör till gruvprojektet

Kolari kommun

- Svarar för att delgeneralplan och detaljplaner utarbetas och att planerna behandlas. Godkänner delgeneralplanen och detaljplanerna. Planerna ska vara baserade på landskapsplanen.
- Behandlar och godkänner ansökningar om avgörande om planeringsbehov, bygglov och åtgärdstillstånd.
- För att uppföra byggnader krävs bygglov. Det kan vara baserat på detaljplan, delgeneralplan eller avgörande om planeringsbehov. Bygglov av liten betydelse kan beviljas direkt på ansökan av markägaren.
- Jordbyggnadsåtgärder som inte är baserade på utmålsedeln kan kräva åtgärdstillstånd.

Lapplands NTM-central

- Kontaktmyndighet för MKB-förfarandet
- Utlåtande om Naturabedömningen
- Behandlar och godkänner ansökningar om undantagslov från naturvårdslagen
- Denna myndighet styr planläggningen, möjlighet att framföra rättelseuppmärksamhet om beslut som gäller godkännande av en plan.
- Genomför internationellt hörande tillsammans med miljöministeriet.
- Ger utlåtanden om vatten- och miljöstillstånd, utmålsansökan, planer
- Vägmyndighet, beslutar om anslutningstillstånd och utveckling av landsvägarna

Miljöministeriet

- Genomför internationellt hörande i anslutning till planen.

Lapplands förbund

- Utarbetar landskapsplanen
- Landskapets intressebevakning, främjar näringar
- Intressent i planläggningsförfarandet
- Besvärsmått beträffande beslut som rör godkännande av en plan
- Utlåtanden om vatten- och miljöstillstånd, utmålsansökan, planer

Regionförvaltningsverket RFV

- Behandlar och beslutar om miljö- och vattentillstånd och undantagslov beträffande skyddsobjekt som avses i vattenlagen
- Gruvans verksamhet ska baseras på miljö- och vattentillstånd.

Säkerhets- och kemikalieverket TUKES

- Behandlar utmålsansökan
- Beslutar om utmålsläggning enligt 27 § i den gamla gruvlagen
- Ger utmålsedel som utgör grund för att bolaget ska kunna börja bygga gruvan
- Bolaget får rätt att använda utmålsområdet enligt 41 § i lagen
- Beslutar om godkännande av gruvssäkerhetsplanen.

Lantmäteriverket

- Utmålsförrättning
- Ersättningar

8.2 Förverkligande och tidsplan

För att gruvprojektet ska kunna genomföras krävs ovannämnda tillstånd. För att detaljplanen ska kunna fullföljas krävs bygglov och kemikalietillstånd. Kolari kommunfullmäktige beslutar om att

godkänna detaljplanen för gruvindustriområdet i Hannukainen. Beslut om att genomföra gruvprojektet och att ansöka om bygglov fattas av gruvbolaget.

Det beror på gruvprojektets teknisk-ekonomiska ramvillkor om planen och gruvprojektet genomförs.

För att hela gruvprojektet ska kunna genomföras krävs att de tillstånd som krävs för gruvdriften har vunnit laga kraft.

8.3 Uppföljning av genomförandet

Uppföljningen av genomförandet sker via tillståndsförfaranden.

KONTAKTUPPGIFTER

Kolari kommun

Isopalontie 2, 95900 Kolari

Kullervo Lauri

Markanvändningsingenjör

tel. 0400 395 587

kullervo.lauri@kolari.fi

Ramboll Finland Oy

Pirjo Pellikka

Projektchef, planläggningsarkitekt

tel. 040 532 2380

Ramboll Finland Oy

Niemenkatu 73

15140 Lahtis

www.ramboll.fi

Matti Kautto

Ledande expert

Maankäyttöpalvelut Kautto

tel. 0400 493 709

matti.kautto1@outlook.com